

DOMOLJUB

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. Naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna četrtvrsta (šestina „Domoljubovc“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštno-hranilničnega urada šte. 824.797.

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1906.

Leto XIX.

Šnopsarije.

Stara pesem! Po štacunah, kjer imajo pravico prodajati žganje v zaprtih posodah, se vse vprek vara potava. Kar v prodjalnici, ali pa v taki skriti sobici se shaja šnopsarska ratovščina. Žandarji vidijo vsacega čerača, preiskujejo dimnike in brvi. Šnops pa nimajo oči.

V kakem kraju se spomni kdo, da bi se dalo pri šnopsu kaj zaslužiti. Prosi, naj se mu dovoli prodaja. Občinski odbori — čast jim! — so večinoma tako pametni, da ne podpirajo takih beznic. Postava pravi, da daje dovoljenje okrajno glavarstvo potem, ko je zaslislalo občinski zastop. To se pravi: občinski zastop sklepa, okrajni glavar pa naredi, kakor hoče. Če bi bilo deželni vladi res kaj na um, da se omeji šnopsarsko zastrupljanje našega ljudstva, bi morala takoj izdati ukaz glavarstvu, da se nikoli in pod nobenim pogojem ne sme dovoliti šnopsarija, pa tudi ne postilna, če nasprotuje obč. zastop.

Liberalci povsod podpirajo šnopsarije. Oseba, ki prosi za dovoljenje, obrne nanje in ti pritiskajo, prosto, lažejo . . . Okrajni glavarji so pa nas te misli, da se sploh razumne šele pri liberalnem gostilničarju

ali štacunarju. Saj vidimo to pri sestavi porotnikov. Na tisoče kmetov in rokodelcev je za porotnike sposobnih, ki jih okrajna glavarstva nečejo. Naj župan sestavi še tako popolni seznamek za porotnike sposobnih mož; okrajno glavarstvo črta — — — in tako pridejo sezname, kjer so domala sami liberalni krčmarji in trgovci zapisani, k deželnemu sodišču, da se izžrebajo.

Liberalci je zaupni mož pri glavarstvih, če prav ga marsikje z lučjo iztaknejo. To velja tudi za šnopsarije. Po ovinkih pride vkljub vsemu ustavljanju ljudstva kandidat za šnopsarsko apoteko do svojega cilja. Dovoli se mu morda izprva samo prodajanje v zaprtih steklenicah. Toda žandar je daleč in okrajno glavarstvo visoko. Prične se življenje, da Bog pomaga. Vse vlačugarstvo dobi svoje središče in shajališče. Najhujše je pa za mlade ljudi. Fantje in dekleta se zastrupljajo na duši in na telesu. Cele noči pretulijo po takih beznicah. Tako se zredi neka tolpa na pol razdivjanih ljudi, ki se jih vsak boji. Kdo bo naznanjal, če je pri tem v nevarnosti, da se mu pobijejo okna, ali ga zavratno napadejo stekli šnopsarji, in če zraven še izkuša, da nič ne pomaga.

Skoraj bi vprašali: Ali je še vredno plačevati davek za tako dr-

žavo? Zakon je res pomanjkljiv, a še bolj pomanjkljivo je obnašanje gosposke. Vsaj to, kar se more in mora zgoditi po sedanjih postavah, naj bi se zgodilo. Mirno ne moremo gledati, kako prodira šnops med nas. Koliko družin propada, kako gine poštenje, delavnost, varčnost. Strah je človeka, ko to premišlja. Naš kmet je pregnal Obra in Turka, naš kmet je ohranil svojo dedno zemljo proti Nemcu in Lahu. Proti šnopsu je pa brez moči; ker slepa vlada podpira v tem oziru, kar je slabega.

Na Kranjskem smemo izvzeti samo radovljiško okrajno glavarstvo. Tam se je poizkušalo resno stopiti v boj proti šnopsarijam, a še tam se ne dosežejo vspehi, kakršni so mogoči, ker ni splošne podpore od središča. Imamo pa okrajne glavarje, ki so jim, kakor se vidi, šnopsarji posebno na srcu. Za vse drugo imajo čas in voljo, samo te najhujše ljudske rane ne vidijo.

Vzbujena kmečka stanovska zaveza bo tudi tu napravila red. Združeni kmetje bodo podučili gosposko, kje je jedro ljudstva in bodo razdrli pogubno zvezo med liberalnimi šnopsarijami in vlado. Na to se smeta oba ta dva zaveznika zanesti!

Političen pregled.

Iz državnega zbora.

30. januarja se je sešel po šesttedenskih počitnicah zopet državni zbor k svojemu zadnjemu zasedanju. Letos namreč poteče poslanski zbornici postavodajna doba. — Baron Gavč je že jeseni naznanil v zbornici, da je do avgusta ne razpusti, ako bo izvršila svojo nalogo. Ta pa je jako obširna in težavna. V prvi vrsti zahteva vlada vojaške novince. Skupni državni troški za leto 1906 tudi niso še dovoljeni. Torej mora zbornica voliti delegacije, ki se ima dogovoriti o skupnih zadevah Avstro-Ogerske. To pa je izključeno, dekler niso poravnane zmede na Ogerskem. Dne 1. marca potečejo trgovinske pogodbe z Rusijo, Italijo, Švico, Srbijo in Bolgarijo. Dotični zakoni morajo stopiti v veljavo koncem februarja. Kot druga točka je na dnevnem redu načrt o zavarovanju zasebnih uradnikov in uslužbencev. In državni proračun za leto 1906 leži sploh še pod mizo. Za sam proračun potrebuje zbornica dva, tri mesece. Obrtni odsek je izdelal novi obrtni red, ki tudi vzame najmanj štiri tedne. Potem so na vrsti tiskovni zakon, uravnava duhovniških plač, avstro-ogerska pogodba, novi vinski zakon, brambeni zakon itd. Torej še mnogo dela čaka zbornico, predno ji bo zapela trobenta, ki ji bo naznanila razhod. In ko predloži vlada še velivne preosnove, je povsem gotovo, da vsaj pelovica navedenih načrtov preostane novi zbornici.

Vojaški novinci.

Med zgoraj omenjenimi točkami je najpreje prišla v razpravo zadeva o vojaških novincih. Med prvimi govorniki se je oglašil poslanec graf Šternberg, ki je ostro napadal vlado, ki trpi v armadi stare častnike, ki že davno spadajo v pokoj. Ko je govorilo še nekaj drugih poslancev, ki so pri tej priliki izrazili že tolikokrat ponovljene želje zlasti kmečkih volivcev glede vojaštva, se je vladna predloga izročila odseku, ki bo stvar natančno predelal in jo potem zopet izročil zbornici v končno potrdilo. Naš poslanec Zitnik je s svojimi tovariši vložil pri tej priliki interpelacijo, naj vojna uprava prizanesljiveje in milostneje postopa proti onim izseljencem, ki iščejo zasluzka in kruha v tujini ter vsled tega zamude vojaške nabore, kontrolne shode ali orožne vaje.

Zasebni uradniki.

Po razpravi o vojaških novincih je zbornica pričela razpravo socialno-političnega odseka glede zavarovanja zasebnih uradnikov. Ta načrt nikakor ni tak, da bi mogli biti z njim zadovoljni, ker je omejen le na zava-

rovanje zasebnih uradnikov. Vsi ljudski za stopniki zahtevajo in bodo zahtevali splošno starostno zavarovanje vseh nižjih slojev prebivalstva. Vendar bodo to pet prizanesli vladi, ker je s tem, da je predložila načrt za starostno zavarovanje, pokazala resno veljo vsaj nekaj storiti v tem obziru; in če se to pesreči, je led prebit in odprta daljnja pot.

»Slovanska zveza«.

„Slovanska zveza“, v kateri so združeni naši poslanci z nekaterimi drugimi slovenskimi poslanci, v svojih sejah marljivo proučuje volivno preosnovo. Vlada v svojem volivnem načrtu namerava napraviti veliko krivico štajerskim Slovincem, katerim pristojajo 8 poslancev, pa jih ima vlada v svojem načrtu samo 6. Tudi od koroških Slovincem pričakuje, da se bodo zadovoljili z enim poslancem. „Slovanska zveza“ je zato sklenila iznova pričeti pogajanje z vlado glede volivnih okrajev na Štajerskem in Koroškem. V načelstvo „Slovanske zveze“ so bili zopet izvoljeni dr. Šusteršič in dr. Jvčević kot načelnika, dr. Ploj za podnačelnika.

Tržaški Lahi — kaznovani.

Minule dni se je izvršila na avstrijskem jugu v Trstu zelo važna izprememba, ki je silno dalekosežnega pomena. Znano je, kako škilijo tržaški Lahi v Italijo k svojim bratom po krvi. Pri tem se doslej niso za opetovane epomine desti ali celo nič zmenili temveč so javno in tajno svoje protiavstrijsko srce obračali v blaženo Italijo ter pri tem zelo veliko škodovali tržaškim Slovincem, katerim so kratili najnavadnejše pravice tako n pr. glede šolstva. Avstrijska vlada se jih je bala in si dolgo ni upala stopiti z eno odločnostjo, ki je bila edina na mestu. Ne pred par dnevi se je pa vendarle ojunala in izdala odlok, ki odvzame tržaškemu mestu vse posle, ki so mu doslej pristojali kot političnemu uradu prve vrste in povrh še okrajno šolsko nadzorstvo ter jih poverila posebič namestništvenemu svetniku. C. kr. namestništvo bo torej odslej po svojem svetniku, ki je pravzaprav okrajni glavar, izdajalo same vse postave in odloke, nadziralo in uredilo volitve za državni zbor, odločevalo, kam je kdo pristojen, kaj naj se zgodi s priseljenci, bo vodilo vse policijske zadeve, v kolikor niso že sedaj poverjene državnemu policijskemu ravnateljstvu, vse zakonske zadeve, vse obrtne, trgovinske in zdravstvene zadeve; naposled vse, kar se tiče varstva polj, gradbe in uredbe vodovodov in vojaštva. To je hud udarec za tržaške in sploh za vse avstrijske Lahe — pa so ga zaslužili. Čuje se, da so vložili laški poslanci proti temu interpelacijo v državnem zboru. Toda vse jim ne bo nič pomagale — z vlado se ne bodo mogli bosti.

Izpremembe na Ogerskem.

Dolgetrajni boj, ki se bje na skrivaem med vladarjem in ogerskimi protivladnimi strankami se bliža svojemu koncu; tako saj kažeje poročila zadnjih dni. Združene stranke so začele bojno tuljenje izpreminjati v bolj miroljubne glasove. Zadnje dni se je mudil na Dunaju odličen ogerski politik Andraši, ki se je pogovarjal z vladarjem o položaju. Vladar je baje nekoliko odnehal in obljubil ugoditi nekterim zahtevam protivladnih strank, glede armade pa nič razen dovoljenja, da se razpravlja pri vojaških sodiščih v mažarskem jeziku. Andraši je šel s temi obljubami domov v Pešte, kjer se je posvetoval z ostalimi voditelji, kaj storiti. Nato se je povrnil nazaj na Dunaj, kjer ga je cesar zopet zaslisljal, da mu poroča o dogovoru z združenimi strankami. Kljub temu, da sta se menila celi dve uri, se vendar vladar še ni na nobeno stran odločil temveč je naročil Andrašiju, da naj ostane še na Dunaju. Po naj-novejših poročilih pa je vladar zavrnil vse zahteve koalicije.

Srbsko-avstrijska trgovinska vojska.

Trgovinska vojska med Srbijo in Avstrijo traja še vedno. Pred kakimi desetimi dnevi so se zbrali trgovci iz cele Srbije v Belgradu, da izrazijo svoje ogorčenje proti Avstriji. Shod je odobril srbsko-bolgarsko pogodbo, na kar so vdeleženci manifestirali po mestu proti Avstriji. Srbska vlada namerava naročiti topove na Francoskem, a vse potrebno za železnice na Nemškem in pri tem popolnoma prezreti Avstrije. Kako se bo končal spor, se sedaj še ne more določiti. Za nas bi bilo v gospodarskem oziru gotovo boljše, če se razbije carinska pogodba s Srbijo, ker bi bilo s tem silno ustrezno našim živinorejcem. Kajti komaj je bila zaprta meja srbski goveji živini in prašičem, že so poskočile cene domači živini, osobito rejenih prašičev.

Verska svoboda v Bosni.

Minuli mesec se je dogodilo v Bosni nekaj, kar jasno osvetljuje žalestne tamošnje razmere. Sarajevski nadškof dr. Jožef Stadler obhaja leto: 25letnico, odkar je nastopil silno težko službo kot nadškof v Bosni in Hercegovini. Ob tej priliki je dobil od slavne vlade krasno jubilejno darilo. V priznanje 25letnega uspešnega delovanja, ki ga lahko nazivljemo mučeniško — je bil obsojen na 500 kron denarne globe. Obenem sta bila obsojena nadškofijski tajnik in upravitelj nadškofijskih posestev vsak na dva dni zapora, oziroma 40 kron denarne globe. In kaj se zakrivili? Nekega mladega mehamedana, ki se je odločil po resnem preišljevanju za vstop v katoliško cerkev, je rad

škof sprejel v cerkev in ga birmal, potem ko ga je nadškofjski tajnik ob navzočnosti upravitelja nadškojskih posestev krstil. To so zagrešili in nič drugega in obsojeni so bili. Je li to svoboda? Take ne sme naprej iti. Ali naj se bosenski katoličani res odvrnejo od „katoliške“ avstrijske vlade, ter se obračajo na turškega sultana, kakor se že čuje? Morda bi ta res bolje znal sčititi versko sobodo, kakor je pa zna liberalna avstrijska vlada.

Danski kralj umrl.

Dne 29. januarja je nenadoma umrl danski kralj Kristijan, ki je bil rojen leta 1818 in vladal skoro 43 let na danskem prestolu. Ker je bila Danska v bojih z Avstrijo nesrečna in izgubila tu lepe pokrajine, je imel rajni kralj bolj žalostne vlade, ker velik del podanikov ni bil zadovoljen z njim. Šele ob kraljevi 40 letnici l. 1903 je prišlo do popolne sprave med naredom in kraljem, tako da je bil večer njegovega življenja bolj vesel kakor, ko je postal danski vladar. Sreče je pa imel s svojimi otroci. Drugi Kristijanov sin Jurij I. je postal 6. junija 1863 grški kralj, lani je pa doživel Kristijan veselje, da je zasedel norveški prestol njegov drugi sin danski princ Kristijan Friderik Karl, ki si je nadal ime norveški kralj Hakon. Njegov najstarejši sin Kristijan Friderik, novi danski kralj je bil rojen 3. januarja 1843. Njegova žena je princenzinja Lujiza, edina hči švedskega kralja Karola XV.

Ločitev cerkve in države na Francoskem.

Gonja brezverske francoske vlade proti katoliški cerkvi je zadnji čas menda dosegla svoj vrhunec. Vlada je poslala po cerkvah svoje uradnike, da zapišejo vse svete posode, ki se rabijo pri službi božji, in ostale dragocenosti, ki se nahajajo v cerkvah. Pri tem pa je naletela na hud odpor pri katoličanih, ki se glasno ugovarjali proti takemu početju. Po pariških cerkvah so bili burni prizori med uradniki in množico, ki je klicala: „Proč s tatevi!“ Duhovniki so pomirjevali ljudstvo, a je vse le malo pomagalo proti taki ogorčenosti. V šestnajstih pariških cerkvah so sestavili zapisnik cerkvenega premoženja med glasnim ugovarjanjem množice, iz 12 cerkva so moral vladni uradniki bežati, ne da bi mogli svoje delo začeti. Vlada je v zadregi, ker se nihče ni nadejal, da je v Parizu še toliko zavednih katoličanov. V vladi sta zdaj dve struji: nekteri hočejo cerkve naskočiti še enkrat, zmerni pa sve-tujejo, naj vlada odneha.

Rusija.

Pelagoma se vrača v Rusijo mir in red. Poroča se le o manjših nesrečah, ki pa zadnji čas v Rusiji niso več nenavadne. Tako se

poroča iz Odese, da je endi vrglo pet anarhistov v neko zalogo za črevlje bombe, ker lastnik ni hotel plačati anarhistom zahtevanih 500 rubljev. V Carskem selu so odkrili nove zaroto zoper carja. Zapri se nekoliko oseb. V Varšavi se ustrelili nekega anarhista, ki se je udeležil reparskega napada v neki pivovarni. V Homelu so pogasili požare, pri katerih so bili izgredi. Iz hiš so metali bombe in streljali na vojaštvo, ki je tudi streljalo in ubilo eno osebo. Na brzovlak Odese — Kijev je bilo oddanih več strelcev, ki so razdrebili šipe. O takih in podobnih slučajih se še poroča, ki pa bodo sčasoma tudi prenehali. Da bi se že skoro povrnil popolni mir in da bi se oddahnila od dveletnega pre-livanja — krvi izmučena Rusija!

LISTEK.

V snegu.

(V. Kosmak.)

Namenjen sem bil zopet male po svetu, pa mi je sneg prečrtal moj račun. Kamorkoli se ozreš, vse komaj drži težko sneženo odejo. Na cesti ni videti žive duše, vse se rajši stiska k gorki peči. Pa saj na kmetih smo vajeni vsega, naj gre dež ali sneg, naj divja burja ali kaj drugega. Trdni smo in krepki, tako da nas ne preplaši takoj vsaka hladna sapica. — Drugače je seveda v mestu. Tamkaj se vajeni vseh ugodnosti, ulice imajo lepe pometene in posnažene, in če je le kaka lužica, kjer bi si utegnil kdo zamazati čevlje, že so po časopisih cele litanije, da v najbolj zakotni gorski vasi ni takih potov kot so v glavnem mestu, da so ceča jezera sredi mesta itd. Kako jadikovanje, če mora lepe oblečena gospa stopiti v malo večje blato ali v sneg! Toda rečem vam, meščani, Boga zahvalite da ste v mestu; tam ne zablodite na potu, ne zmrznete in ne obležite v snegu, kot se te lahko pripeti nam na deželi. Vedel bi o takem dogodku pripovedovati iz lastne skušnje, toda da ne bote rekli, da govorim vedno le o sebi, bom rajši danes povedali, kako se je dogodilo nekoč po zimi Verinevemu Janku.

* * *

V revni kočii je ležala Verinka nevarno bolna. Mež je bil tkalec in sedel s petnajstletnim sinom za statvami. „Jezus, Marija“, vzdihnila je bolnica in pritiskala roko na srce. —

„Kapljic, kapljic!“

Tkalec je skočil po koncu, pograbil majhno steklenico, izlil poslednje kapljice na košček sladkorja in ga pedal ženi. Imela je

srčni krč in zvijala se je od bolečin. Kapljice so ji nekoliko pomagale.

Tkalec se je ozrl še enkrat na stekleničico, zmignil z ramama in dejal sinu:

„Janko, steklenica je prazna. Obleci se in pojdi v mesto po zdravila. Tu imaš denar in recept. Materi morava pomagati.“

Janko se je urno umil, obul čevlje, snedel par krompirjev in stopil k materi, da bi se še od nje poslovil.

Podala mu je suhe velo roke, ga pogledala neizmerno skrbno in ljubeznjivo in šepetala s slabim glasom: „Angel varuh naj te varuje. Pa pazi, da se ne zakasniš, saj veš, dneva je zdaj komaj za dobre ped.“

„Nič se ne bojte, saj se bom požuril. Z Begom“; pokropil se je še z blagoslovljeno vodo in odšel skozi vrata.

Ke je prišel iz male zaduhle sobice na čvrst zrak, si je globoko oddahnil, ket bi mu težek kamen padel s srca in stopal je uraih korakov dalje. Sneg mu je škripal pod nogami; vrabci in strnadi so poletavali s strehe na streho in veselo žgoleli navzlic hudemu mrazu.

Tudi mladeničevo srce se je razvedrilo v prosti naravi. Kmalu je došel do gozda, skozi katerega je šla pot v bližnje mesto. Gozd je bil dolg dobro uro in ceste so se v njem križale sem in tja.

Toda Janke je znal pravo pot, da bi jo bil našel z zavezanimi očmi. Stopal je dalje urno in brez strahu.

Kako je bilo krasno v gozdu! Tiho in molče so stale visoke smreke obložene s snegom, jelke so povešale svoje veje in malo grmičevje je komaj nekoliko kukalo izpod snega. Semtertje se je vsul sneg raz drevje, v daljavi je šinila brza srna kakor blisk čez pot, čula se je drvarjeva sekira, zazvončkljali so zvončki pri saneh, ki so drčale mimo po gladki saeženi poti, drugače pa vse tiho, veličastno in mirno.

Janke je prišel do starega hrasta, kjer je bil pritrjen preprest lesen križ. Prekrižal se je pobožno in zavil proti leseni utici, kjer so iskali v slabem vremenu lovci in pastirji strehe.

Iz utice je ravno prišel gozdar, s pipico v ustih in s puško na rami. Ke je zagledal Janka, je vzel pipico iz ust in dejal:

„Kam pa tako hitro?“

„V mesto, mami po zdravila.“

„Ali jim je slabo?“

„Kar umreti nam hočejo v zadnjem času.“

„Požuri se, da po noči ne zajdeš!“

„Saj bo jasno.“

„Vseeno, predno se vrneš, se zna vreme že spremeniti. Pa na pošto stopi, če je kako pismo za me, ga prinesi.“

„Ze dobro, z Begom“, in razšla sta se.

Janke je stopal urno dalje, pozdravljaj veznike, ki jih je srečeval, obdudoval lepe

sani, ki so mu včasih pridričale nasproti in si v duhu slikal, kako lepo bi bilo, če b tudi en imel kdaj take konje in sani. Živo se je zaglobil v take misli, iz katerih se je že le predramil, ko je obstal v mestu pred lekarno. Plaho je stopil notri, kjer se je vse svetilo in lesketalo in vonjalo po vseh mogočih zdravilih. V lekarni je bilo veliko ljudi in zato je moral precej časa čakati. Stal je pri vratih in gledal vun na cesto. Bože mili! Kako so ljudje srečni v mestu! mislil si je Janko, ko je videl zunaj gospe in gospe v lepih gorkih oblekah. In vsak gospod je kadi smodko. In gospodične — te se se zdele Janku v svojih pisanih in raznevrstnih oblekah kakor gorske vile, o nekaterih je včasih bral v raznih bajkah in pripovedih.

Iz takih in enakih mislij, je zdržal Janka lekarnar, ki ga je vprašal z neposrebno prijaznim glasom, kaj bi rad.

Janko mu je pedal recept in zdravilo je bilo kmalu gotovo. Plačal je in hitro odšel. V gostilni blizu lekarne se jo malo okrepcal in ubral pod noge pot proti domu.

Zamišljen je bil še vedno v to, kar je videl in slišal v mestu. Postal je žalosten, ko je primerjal domače razmere, domačo revščino mestni krasoti in mestnemu razkošju.

Revež ni še poznal sveta in ni vedel, da ni vse zlato, kar se sveti.

Zatopljen v taka razmotrivanja ni zapazil, da se na nebu zbirajo temni oblaki in da že naletava sneg. Še le ko se je začel vsipati zelo gost sneg in mu je parkrat zapihal mrzli sever v obraz, se je spomnil, da je pot do doma še dolga in je pospešil korake.

Ko je šel kake pol ure, je bilo že toliko snega padlo, da se pot ni nič več poznala in ker je bilo ob obeh straneh polje, ni vedel, ali hodi po cesti ali po polju.

Gozda dolgo časa ni mogel zagledati, a vedel je dobre, na kateri strani, da je in zato ni več iskal prave poti, temveč mahnil jo je po celem snegu v dotični smeri.

Hodil je že dolgo časa, noge so postajale težke, a gozda še ni bilo nikjer.

„Morda sem šel preveč na levo“, mislil si je, „zdaj bi moral biti že davne v gozdu. Treba bo iti bolj na desno.“

Zavil je na desno in stopal, da mu je pot kapal s čela. Čez dolgo časa je zagledal pred seboj nekaj temnega, visokega.

„Hvala Bogu, to je gozd, tu gotovo najdem kako gaz in srečno bom prišel domov.“

A ko je prišel bližje, je spoznal, da to ni gozd, ampak majhna vas. Srečal je možaka, zavitega v kožuh.

„Prosim povejte mi, kje pa sem?“

„V Prelogu?“

„Za Boga, v Prelogu?“

„Kam si pa namenjen, dečko?“

„V Borje.“

„Daleč imaš še potemtakem.“

„Pa moram priti nocoj domov, ker neseem za mater zdravila.“

„A pazi, da ne obstaneš v snegu. Psa bi človek nerad pustil danes iz hiše. Pojdi po tem potu do kozolca, tam zavij na desno in prišel boš do gozda.“

„Hvala lepa“, zahvalil je Janko tujca za prijaznost in jo mahnil po odkazani poti.

Hodil je dobre četrt ure in srečno prišel do zaželjenega gozda. Snežilo je brez prenehanja in v gozdu je bilo že skoraj temno. Janko ni več razložil posameznih dreves. Pota je zmanjkalo.

„Kje sem neki zdaj?“ to vprašanje si je stavil v smrtne strahu, ko je spoznal, da je zašel. Kaj sedaj? Kar na slepo je taval dalje, v nadi, da pride do one znane koče, ali da sreča morda kakega človeka, ki mu pokaže zopet pravo pot. Prišel je klicati in vpiti na ves glas, a nikjer ni bilo čuti žive duše. Krog in krog samo prostran gozd in debel sneg.

Videl je v duhu mater, ki stoka bolesti in hrepeni po zdravilih. Gorke solze so se mu vlile iz oči. Segel je v žep in krčevite stiskal k sebi steklenico z zdravili. Parkrat se je spodtaknil in padel, a ne meneč se za to, je hitro vstal in begal dalje, misleč samo na dom in na bolno mater.

Moči so mu začele pešati. Čutil je glad in hudo žejo. Dejal je v usta kepico snega, da bi nekoliko ohladil suha usta. Po celem telesu se je začel tresti. Prisrčno je začel klicati na pomoč angela varuha, kot ga je naučila še v zorni mladosti ljuba mamica. Silno utrujen se je usedel na posekano deblo, da bi si nekoliko odpočil. Boleti ga je začele v križu. Zato je sedel v sneg in se nasklonil na deblo, se zavil tesneje v svoj suknič, sklenil glavo in klical s slabim glasom: „Pomagajte, dobri ljudje, pomagajte!“

Odnikoder ni bilo odgovora, krog in krog samo tema in gozd.

Polgema je utihnil in sladki sen ga je obšel. Doma pa je skoraj umirala mati, ne toliko bolesti kot od strahu za Janka.

Ura je bila že sedem, osem, a njega še odnikoder.

„Za Bežjo veljo te prosim, pojdi mu nasproti, drugače nevem kaj naj pečnem“, prosila je bolnica z jokajočim glasom svojega meža.

„Tebe vendar ne morem pustiti popolnoma same.“

„Pokličiči k meni sosedovo Jero, ti pa pojdi iskat Janka. Ubogi otrok — če zmazne!“ In spustila se je v glasen jok.

„Nikar ne jokaj, saj mu grem takoj nasproti, saj se je samo nekoliko zakasnil.“

Hitro se je oblekel, vžgal svetilke, poklical nekaj sosedov, in mahnili se jo proti gozdu. Vzeli se seboj tudi nočnega čuvaja, ki je trobil na rog.

Spečega Janka je sneg že napol zasul. Čez nekaj časa se je prebudil. Zdelo se mu je, da ga nekdo kliče.

In res! „Janko, kje si? Zmrznil beš“, klical je v bližini znan glas.

Skočil je po koncu in poslušal. Spomnil se je hipoma, kje je in kaj se je z njim zgodilo. Spanje ga je pokrepčalo in čutil je v sebi novih moči.

V tem je zadonel čuvajev rog in več glasov je klicalo: „Janko!“

„Tukaj sem“, oglasil se je Janko z veseljem in hitel proti kraju, odkoder je prihajal glas.

Kmalu je zapazil skozi meglo slatetno luč in temne velike postave. Spoznal je očeta in sosede.

Vsi so od veselja zavriskali.

„Ali si ti Janko?“ vprašal je vzradoščen oče.

„Da, jaz, zašel sem, hvala Bogu, da ste prišli.“

„Ubogi otrok! Zdaj pa le hitro, mati te silno težko čakajo.“

Mahnili se jo veselo proti domu in med potjo je vsak pripovedoval, kaj je že sličenega doživel.

Ko je Vernika začela pred hišo korake, se je sklonila v postelji po koncu in nepremično zrla v hišna vrata, kot bi jih hotla prebosti.

Vrata so se odprla in vstopila sta oče in Janko.

Belna mati je razprostrla roke in vzkliknila: „Hvala Bogu!“

Janko se je vsedel poleg matere in ji pripovedoval, kako se mu je zgodilo.

„Sam angel varuh te je obvaroval, saj sem tako vroče molila k njemu“, šepetala je starka in solze so se ji ulile po licu.

Žive baklje. Mnogi ljudje imajo navado, da polivajo drva s petrolejem, da se prej vžge! Mnogo nevarnosti je že nastalo radi tega. Taka nezgoda se je dogodila v rusko poljskem mestu Lodzu. V hiši nekega mesarja je hotela služkinja napraviti ogenj. Ker ni hotela oglje takoj greti, je je polila s petrolejem. Na enkrat nastane strašen pok in obleka deklina je bila takoj v plamenu. Ker je držala v rokah enoletno dekletce gospodarjevo, jelo je tudi temu greti srajčica. Na njeno vpitje prihiti hišna gospodinja na pomoč. Zastonj se je trudila pogasiti plamen, tudi njej se je obleka vnela. V strašno opečnem stanju so vse tri odpeljali v bolnišnico.

Razgled po domovini.

V Rim se je odpeljal pretečeni teden premilostni g. dr. Anton Bonaventura Jeglič, knez in škof ljubljanski, da bo poročal sv. očetu o stanju ljubljanske škofije. Avstrijski škofje so namreč vezani, da morajo vsake četrto leto sv. očetu poročati o stanju svojih škofij. Od zadnjega takega posvetovanja so že minula štiri leta. Tako posvetovanje se imenuje „ad limina apostolorum“, ker morajo škofje ob tej priliki obiskati glavne rimske cerkve.

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji. Premeščena sta bila: č. g. Jakob Razboršek, ekspozit pri sv. Joštu nad Kranjem začasno za kaplana v Žiri; č. g. Frančišek Zajc iz Koprivnika na Kečevskem v Trziču. Nameščen je bil č. g. Alojzij Perz, kaplan v Kočevski Reki kot župni upravitelj ravnatom. — Začasni pokoj je dovoljen č. gosp. Karolu Cemetu, župniku v Dolu; stalni pokoj pa g. Antonu Bercetu, bivšemu boštanjškemu župniku.

Novi goriški nadškof dr. Se-dej je bil pretekli teden na Dunaju pri kanoničnem procesu. Novi škof mora imeti tedaj dve priči, ki poročata o njegovi osebi in o škofiji ter poročilo pismeno izročita papeževemu poslaniku. Nato odmeli novi škof vero, dotični akt podpisajo in ga v Rim odpošljejo.

Slovenski kmetje, posnemajte katoliške Bavarcel Nisje nise kmetje tako tesno združeni, kakor na Bavarskem. Tu imajo ljudsko katoliško društvo, ki šteje že na stotisoče članov. Vsako leto narašča njihovo število. Vpliv te združbe se je pokazal pri lanskim volitvah. Zmagali so katoliški kmetje z velikanskimi večinami in popolnoma porazili liberalce. Obenem se s številom članov širi pa tudi katoliške časopisje. Kmečki listi imajo do 40 000 naročnikov. Posnemajte tudi, slovenski kmet, v tem oziru vrliga Bavarca. Združuj se v katoliško političnih društvih, ki obstoje po Kranjskem. Bodi naročen vsaj na en katoliški list, ki zagovarja kmečke koristi, n. pr. na „Domoljuba“. Če bo storil vsak kmet svojo dolžnost, bo tudi naš list dosegel tako število naročnikov. Če bo kmet združen, ga ne bo nobena sovražna sila premagala.

Uradniški shod. C. kr. uradniki so imeli v Ljubljani dobre obiskan shod, na katerem so zahtevali zvišanje plač.

Ljudski koncert je priredila na Srečnico „Glasbena Matica“ v veliki dvorani hotela „Uniona“ v Ljubljani. Pevci so

z velikim vspehom proizvajali oratorij „Visoka pesem“. Dvorana je bila skoro napolnjena. Veliko ljudstva je prihitelo z dežele h koncertu.

Stavbni delavci na tuje. Letos na pomlad odide več sto zidarjev in tesarjev na Hrvaško in Nemško na delo, ker se jim tam obeta boljša plača nego doma. Žalostno, da morajo domačini hoditi za kruhom v tujino, med tem ko se tujci pri nas šopirijo in naše denarje pošiljajo v inozemstvo.

Osebnosti. Prestavljen je notar g. Franc Štupica iz Trziča v St. Lenart na Štajersko. Mož se je kmalu naveličal tržiških Nemcev. — Za zdravstvenega nadzornika za Kranjsko je imenovan 32 let stari Nemeč dr. Seeman. S tem imenovanjem so se prezrli domači slovenski c. kr. okrajni zdravniki, kar je gotovo obžalovanja vredno, ko imamo vendar Slovenci doma dovolj sposobnih mož za to mesto.

Premog se je zadnji čas silno poudražil. Te draginjo zelo občutijo zlasti nižji delavski sloji po mestih. Ne bile bi tako, ako bi storili poklicani ljudje svojo dolžnost. V premogovniku pri St. Janžu leže bogati zakladi premoga, s katerim bi mogli zalagati mesto in deželo ter tudi tekmovati s trboveljske družbo, ki sedaj sama narekuje ceno premogu. Nujno potreba je, da se že skore zgradi zaželjena železnica od St. Janža do Trebnjega ali Velike Loke.

Iz deželne bolnišnice ljubljanske. Pretekli teden je nenadno odpovedal svojo službo v bolnici sloveči zdravnik dr. Štajmer in od 1. svečana ne pride več notri. Z njim je petegnil tudi dr. Plečnik. Vzrok tej odpovedi je nek spor z vodjem bolnice dr. K. Bleiweisom. Dr. Štajmer stavi kot pogoje, da zopet vstopi, to, da se vodja dr. Bleiweis odstrani, da on z njim več ne občuje temveč naravnost z deželnim odborom in da se mu zviša plača. Občinstvo je zavzeto za dr. Štajmerja in če se ta ne bo nikakor hotel udati, bo najbrže moral iti v zasluženi pokoj neprijubljeni dr. Bleiweis.

Sovražniki sv. vere so socialni demokrati. Sicer kaj radi povdarjajo na shodih, da je vera zasebna reč posameznika. A ta njihova izjava je zgolj hinavščina in slepilo, s katerim hočejo nevedno množico prevariti in je zase pridobiti. Da sovražije vere, so že neštokrat pokazali. Njih voditelj Šumajer je na Dunaju naravnost pozival socialiste naj izstopijo iz katoliške cerkve. Pretečeni teden so sklenili socialni

demokrati v Gradcu in Ljubnem, da bodo v trumah izstopali iz katoliške cerkve, ako jim ne bo ugodila vlada pri volivni reformi. Ne moremo razumeti, da slovenski delavci še niso spoznali rdečkarjev in da grede kar slepo za njimi — v prepad.

Pastirski list ljubljanskega knezoškofa. Zares krasen je pastirski list, kiga je te dni izdal premil g. knez in škof ljubljanski na svojo duhovščino. V tem listu govori o splošni in enaki volivni pravici ter o dolžnostih, ki jih bo glede te volivne pravice imelo ljudstvo. Ker je položaj resen zato izvirajo ravne za duhovnike imenitne naloge. Podučevati morajo ljudstvo, da je ne izvabijo sovražniki cerkve v proti krščanski tabor. Treba je ljudstvu temeljitega pouka o sedanjih časovnih razmerah, zato mora marljivo čitati katoliško časopisje. Zato piše prem g. knezoškof doslovno: „Sirite naše časnike politične in strokovne, posebno časnika „Slovenec“ in „Domoljub“; poskrbite da bo „Domoljub“ v vsaki vasi več, „Slovenec“ vsaj po eden, v krčmah naj bota oba lista.“ Nadalje priporoča premilostni šolski mladini „Vrtec“ in „Angelček“, starišem pa „Detoljuba“. Vsakde naj se sramuje čitati umazane in lažnjive časopise, da ne zabrede v verske dvome in grozne zmete. Snujejo naj se izbrazevalna in bralna društva zlasti v bolj nevarnih krajih. Ustanavljajo naj se posojilnice, mlekarne in gospodarske zadruge, da se ljudstvu pomore tudi v časnem oziru. Širijo naj se „Čebelice“, da se nauči mladina varčnosti. Dekleta in mladeniči naj vstopijo v „Marijine družbe“, družine pa v bratovščine sv. Družine in tretji red. — Gotovo bodo te besede našega ljubljene nadpastirja redile obile najlepših sadov.

Propadli kandidat g. Jurij Drobnič iz Sodražice je postal sotrudnik liberalnega v Kamniku izhajajočega časopisa „Naš List“. Tu pezuje kmete, naj ustanove neodvisno kmečko stranko. Nasvetovana neodvisna kmečka stranka bi bila po ustanovitvi popolnoma odvisna od liberalcev, kakor je bil odvisen od njih pri zadnjih volitvah sam g. Jurij. Na ta lim se ne bo hotel vستي noten razumen in pameten kmet, ki pozna naše neznajne liberalce.

Dva samoumora sta se izvršila pretečeni teden v Ljubljani. Duh se je omračil sinu deželnega šolskega nadzornika Levca Stankotu Levcu. Nesrečni mladenič si je pognal kroglico v usta. Realci so ga našli ob poti v Šiško mrtvega. — Pri drugi čuvajnici med Lazi in Zalogom se je vlegel

na železniški tir topničar Hirš s Štajerskega. Vlak ga je raztrgal na drobne kose. Vzrok samomora je bil najbrž strah pred kaznijo, ker je brez dovoljenja ostal celo noč zunaj vojašnice.

Štrajk v Trbovljah še vedno traja. Ni sicer popoln, ker okoli 700 delavcev že dela, večina pa še vedno štrajka. V Trbovljah je mnogo orožnikov in vojakov, ki skrbijo za red in varstvo onih delavcev, ki delajo. O Linhartu se govore jako čudne stvari. Če je vse res, kar ljudje pripovedujejo, tedaj bo mladega socialnega demokrata Linharta v kratkem odnesla burja.

Gorenjske novice.

g Iz Žabnice. Zlato poroko sta praznovala 28. jan. t. l. Janez Sifrer in njegova žena Lucija roj. Rant. Oba zlatoporočenca sta še čvrsta. V pravem krščanskem duhu sta vzgojila več otrok. Eden njunih sinov, ki je bil s svojo družino tudi navzoč pri zlati poroki svojih staršev, je ravno ta dan obhajal 25 letnico svoje poroke ali srebrne poroko, kakor pravijo, eden njunih vaukov pa je bil prav ta dan tudi v Ameriki poročen. Gotovo redek slučaj! — Pri tej priliki omenim, da je pri nas mnogo zelo starih ljudi in da je umrljivost vobče majhna: znamenje zdravega kraja! — V preteklem letu je bilo v naši župniji rojenih 20, umrlo jih je 17, poročenih je bilo pa 7 parov. — Zime imamo milo, snega prav malo. Topli, solnični dnevi so že dalje časa. — „Domoljub“ se je prav prikupil kot tednik; staro in mlado ga rado prebira. Še več naročnikov naj bi bile!

g Iz stare Oselice. Velika ogorčenost je zavladala med oseliškimi farani, ker se je nekdo drznil napasti našega č. g. župnika v lažnivem „Gorenjcu.“ Javno tu izrekamo, da smo z g. župnikom in njegovim delovanjem popolnoma zadovoljni; Bog ga nam ohrani še mnogo let. „Gorenjčevega“ dopisnika pa bodi sram, da s takimi lažmi razburja faro in dela nemir v njej. Pravi oseliški farani.

g Usmiljenost liberalcev. Kjer kako reč škof prepovejo, je liberalcem vse prekruto in brezsrčno. Tako so smatrali tudi nekateri šenčurjani prepoved, da se samemorilec Ivan Ajdovec ne sme cerkveno pokopati, za preostro. Šli so zato iskat pojasnila k c. kr. okr. glavarstvu v Kranj, da naj bi to zaukazalo, da se mora Ajdovec cerkveno pokopati. Takoj pa so zaenkrat ti „usmiljeni“ možje vendar dobili zasluženi nos. Glavarstvo jih je zavrnilo, naj gredo k škofu, češ da te ni stvar glavarstva ampak škofije. Škofov odgovor pa so ti možje že

vedeli, zato so šli raje s pobešenim nosom domov. Seveda, kak krčmar, pri katerem je pokojni vsak dan do tri litre žganja popil, lahko da ima usmiljenje z njim.

Bohinjske novice.

g Prošnjo za otvoritev nove železnice je odposlala občina Srednja vas. Da se železnica kmalu otvori je res — nujno potrebno.

g Mnogo lesa ob cestah, ki se ga ljudje pripravili očitno zapeljani, da bo proga odprta z 1. januarjem, leži nakopičenega. Če ne bo kmalu odprta železnica, bodo trpeli kmetje precej škode; gotovo bi ga ne spravljali še letos iz gora po težkih in nevarnih drčah, ko bi ne bili zapeljani po mnogih obljubah, da bo železnica otvorena s 1. januarjem.

g Triintrideset pevk, ki se obljubile obiskovati petje, ima sedaj deklinška Marijina družba. To je lepo! Mladičiči, oglasite se za petje pri „Izobraževalnem društvu „Savica“, kakor hitro se ustanovi.

g Vreme je letos še precej ugodno. Nič se ne moremo potožiti, saj smo videli 29. januarja po gorah rumenega metulja citrončka in trgali „kurjice“ ali teloh. Res, nekaj posebnega v tem času!

g Velika nesreča bi se bila lahko naredila vsled slabe ceste iz Koprivnika do Jereke. Samo božji previdnosti se mora zahvaliti nek mož iz Koprivnika, da se ni ubil. Hotel se je s sanmi ogniti iz pota in je v ovinku zadel v kamen; vsled tega so se lahke sani prevrnile. V istem trenutku so pridrčale druge sani z dvema človekoma in šle skoro čez glavo prvega. Mož je znatno poškodovan. Vzrok pa je sama slaba — neverjetna slaba pot iz Jereke na Koprivnik.

g 42 Bogoljubov in 130 Domoljubov ter 2 „Naša Dom-a“ prihaja v srenjsko faro. Celo neka „Osa“ se je izgubila v Bohinj, dasiravno je precej mrz. Njenih bodic se pa utrjeni Bohinjci ne bojimo.

g Par fantov se je pod častno besedo zavezalo, da ne bodo pili strupenega žganja. To je vredno posnemanja. Fantje, naša dolžnost je — tudi tukaj postaviti se.

Iz medvodske občine.

g Kdo bo župan? Dosedanji župan občine Medvođe Franc Svobljšek je izjavil, da ne mara več prevzeti županstva. Zato se zaupni možje sklenili, da bodo volili za župana Jožefa Šušteršiča iz Seničice po domače: Tometa.

g Kaj dela učitelj Grmek v Sori? Liberalnega „Gorenjca“ razširja, in tiste za nos vodi, ki se mu še dajo voditi: Pred cerkvijo je ljudi vabil, naj se pridejo vprijet za Brceta, pred šolo je naganjal jih,

naj ne odjenjajo, in kaj je konec tega? Huda sodnijska preiskava, ki se je prav za prav še le pričela. Kakšna bo konečna obsedba, tega ne vemo. Usmiljenja so vredni oni, ki so bili zapeljani. Ojstro kazni pa zasluži Grmek, ki je ljudi hujskal in naganjal. Ljudje so si pač mislili, če nas učitelj vabi, že smemo to storiti.

g Kdo je kriv sodnijske preiskave? Grmek bi rad zvalil krivdo na druge, pa se mu ne bo posrečilo. Zakaj je zganjal ljudi skupaj, zakaj jim ni rekel, naj odjenjajo, ko je videl celo orožnike in glavarja? Presneto je bil neumen, če je mislil, da se bodo glavar in orožniki bali njega, kot se ga boje otroci v šoli. Grmek je gonil ljudi glavarju in orožnikom pred nos, da so jih morali videti, tudi če jih ne bi hoteli, sedaj pa bi se rad umaknil. Toda ne bo šlo! Milostno naj se ravna z onimi, ki so bili zapeljani, oestro pa z onim, ki jih je zapeljeval in hujskal, in to je — učitelj Grmek.

Jeseniške novice.

g Požar v tovarni na Savi je največjo škodo napravil delavcem, ki so sedaj brez dela. Cele mesece biti brez vsakega zaslužka in mnogoštevilno družino imeti, — to je hudo! Zakaj ni nikakega zavarovanja ob takih nesrečah tudi za delavce? Škoda, ki jo ima tovarnar, povrne se večinoma skoro vsa, le škoda, ki jo imajo delavci, se ne povrne. Mnogo delavcev išče dela že drugod, zlasti v Gradcu in na Vestfalskem.

g Umrli je 25. t. m. tovarniški delavec Karol Bahon. Zapustil je ženo in osem otrok. Žena bode dobivala pokojnine od tovarne 8 K na mesec za vseh 8 otrok pa 2 kroni, torej mesečno skupaj 10 kron. S temi desetimi kronami naj sedaj plačuje stanovanje, hrano, drva in tako preredi družino devet ljudi. Ali je mogoče? Ne. In vendar morajo živeti. Taka usoda zadene mnogokrat delavske družine. Kdo jih bo zavidal? Kdo si bo želel take sreče?

g Tristo let bo letos, kar stoji na Savi cerkev. Posvetil jo je ljubljanski škof Hren l. 1606. Pred tristo leti so bile razmere na Jesenicah zelo podobne sedanjim razmeram. Verski boj se je takrat na Gorenjskem zlasti v radoliškem okraju bil z vsemi silami. Lutrovski predikantje so hodili oznanovat krivo vero v te lepe, divne planinske kraje. Zaslombe so našli pri bogataših, grajščakih. Ti so jim potube dajali, sprejemali jih in dajali jim zavetje. O, veliko, veliko hudega je prestala tedaj naša Gorenjska. In sedaj? Čez tristo let se zopet godi nekaj podobnega. Liberalen predikant Cham hodi iz Ljubljane na Jesenice razširjat boj zoper katoliško du-

hovščino, agitirat za odpad od Rima. Pri jazno ga sprejemajo bogataši Schrey, Trevn, mu dajejo potuho in ž njih pomočjo skuša pridobiti tal na Jesenicah. Veliko zmede je že napravil, dobil je na svojo stran može, ki se se šteli še pred kratkim za katoliške može, in sedaj vlečejo ž njim in delajo — zoper katoliške duhovnike, gotovo ne v blagor občine. Toda upamo, kakor je luteranstvo pred 300 letmi izginilo iz naših krajev, se tudi liberalstvo ne bo udomačilo med vernim jeseniškim ljudstvom. Čedalje bolj spoznava, kam pride, ako bo poslušalo liberalne agitatorje.

Iz kranjskega okraja.

g Iz Šmartna pri Kranju. Tukaj se je osnovala hranilnica in posojilnica. Može, ki so jo zasnovali, niso šli iskat dovoljenja v Kranj k „Gorenčevim“ pristašem, zato se je „Gorenjec“ vanjo obregnil takej, ko je bila potrjena. Seveda je moral tudi „Narod“ po navadi nekaj zagodrnjati, nad njo. Toda nič ne de, mi gremo svojo pot!

g Zabavno in tamburaško društvo „Lipa“ se snuje v Stražišču. Hoče biti napredno, samostojno. No, bomo videli, kaj bo.

g Hranilnica in posojilnica v Šmartnu je imela svoj prvi uradni dan 7. januarija. Kako silno potrebna je bila, kot je tožil „Gorenjec“, kaže to, da je izdala doslej do 70 hranil. knjižic. — Denarja se je vložilo do konca meseca 27611 K beri: sedemindvajsettisječ šeststo enajst kron. Ves denarni promet znaša prvi mesec 55.620,52 K. Začetek je torej prav dober. Upamo, da se ljudje popolnoma oklenejo svojega domačega denarnega zavoda. Le svoji k svojim!

Iz kamniškega okraja.

g V Županjih njivah je umrl Tomaž Erjavšek najstarejši človek v stranjki fari. Učakal je starost 95 let, a je bil vendar do zadnjega čil in krepak, da je sam nosil žito v mlin.

g Društvo „Kamnik“ v Kamniku je priredilo v nedeljo, dne 28. jan. 1906 predpustne veselice. Prestavljali so znano burko Lumpacij Vagabund. Zlasti glavni trije igralci Kveder, Liniez in Sveder so mojstrsko pogodili svoje vloge, pa tudi ostali igralci, dasi so imeli le male vloge so izvrstno izgrali. V nedeljo priredi društvo Strežajevo igro „Tihotapec.“

g V Mekinjah je tudi priredilo izobraževalno društvo veselice, kakor smo brali na lepakih. Predstavljali so „Tri tičke“. Kakor čujemo, je bila igra zelo ganljiva in podužljiva.

g Umrl je v Kamniku posestnik Fröhlich, posestnica Alojzija Ahčin in ječar Vemel Iankovič.

g Pritožujejo se, da skrbi mesto Kamnik premalo za razsvetljava.

g Uradovanje bolniške blagajne je prevzel — kakor čujemo — umirovljeni okrajni narednik Martinčič. Zoper stvar samo nimamo nič oporekati, vendar je želeti, naj bi se taki lahki dohodki naklanjali osebam, ki so res potrebni zaslužka. Čujemo, da prevzame c. kr. davkar Ravnikar agenturo neke graške zavarovalnice.

g Moravče. Zadnji dopis „Slov. Naroda“ je povzročil med nami mnogo smeha. Liberalni dopisnik se je zaletel v naše izobr. društvo, kateremu podtika stvari, ki se niso nikdar godile. Na dopis stvarno ne odgovarjamo; pomilujemo le liberalce, kateri se dajo vediti od časnika, ki piše same laži in surovosti. In ti ljudje naj zabavljajo čez „Domoljuba“ v navzočnosti nedorasle mladine!!! Zato: živelo kat. narod. časopisje! Liberalci pa le lagajte in zabavljajte; dopisi vaše klike pričaje v jasni luči, kje so neumnosti in surovosti. Kat. izobr. društvo pa bo vsled vaših napadov najlepše napredovalo. Nova znamenitost zgodovine. V Podstrani pri Moravčah je izkopal pred tedni posestnik kamenito starorimske rakev, v kateri je našel še človeško obojbe in posodo s pepelom. Brez dvoma je to še iz one starodavne dobe, ko se trupla mrličev sežigali in pepel potem zakopavali v kamenite plošče. Gotovo so take iznajdbe v potrdilo zgodovinske resnice velike vrednosti.

g Iz Mengša. Umrl je nadmlinar Valentin Zor, ki je bil 38 let pri Majdičevem mlinu v službi. Umrl je vsled težke operacije na nogi v Ljubljani ter bil demov pripeljan. — Zmrznil je hlapec Jan ez Ovca. Nakladali so les, pa jim je gospodar kupil liter žganja. Eden se je komaj rešil, ta pa je zmrznil. Zopet en zgled, kako žganje greje. — Za „Dom“ sta darovala dva dobrotnika v zadnjem času eden 200, drugi 700 K, take da je sedaj nabranih nekaj čez 3300 K. Živelci nasledniki!

Dolenjske novice.

Z ribniške zemlje.

d Lepa oporoka. Pokojni kanonik Jaklič je kot svojega glavnega dediča postavil farno cerkev svojega rojstnega kraja v Laščah in ene v Dolenji vasi, kjer je bil nazadnje župnik. Poleg tega je pa tudi še vsaki farni cerkvi, kjer je pastirsko deloval, zapustil neko sveto. Dobri pastir tudi v svoji oporoki ni pozabil ovčič, katere je kedaj pasel. Bodi mu blag spomin!

d Tudi mojstri sami so spoznali da je poslopje za deško šolo v Ribnici osnovano na mnogo premajhni padlagi. Ali bi ne bilo pametno že zdaj, ko je stavba še pri tleh, kaj ukreniti, da se ne bo dalje na vse čase zabavljalo čez mojstre in njihove svetovavce? Premale šolske sobe bodo napravljale ogromne stroške, ker bo treba precej vsoprednih razredov, katerih bi ne bilo treba, ako se takoj napravijo dovolj prostorne sobe.

d Lažnjivi »troštarji«. Z lažmi se hoteli lajšati srčne bolečine podlemu Drobničju liberalni dopisuni. Kako nesramno in predrzno lažejo, se vidi iz tega, ker ni nikogar k Sv. Gregorju po obljubljeni nagrado. Toraj ljudje, vedite, da „Narodu“ ni ničesar verjeti, o čemur se sami na lastni oči ne prepričate. Z lažmi so liberalci vjeli Drobničja in zdaj ga hočejo z lažmi tolažiti. Ubogi Jur!

d Z dežja pod kap. V zadnji volivni borbi je nekdo rekel o Matevžu Grudnu: „Ta dihur je ves spodnji konec osmradi.“ Rahločutni Matevž je dotičnika težil po notarju. Mož je bil obsojen, da mora te besede javno preklicati in tako je prišel ta „dihur“ pod lipo pred sodraško cerkev. S to tožbo si je Maževž toliko pripomogel do časti, da zdaj ve vsa sodraška fara, da se mu je reklo dihur, kar je poprej vedelo le nekaj ljudij. O Matevž, molčati bi bilo najbolj pametno!

Iz litijskega okraja.

d Most vzdihujočih deklet. Ta izraz v predzadnji številki „Domoljuba“ je neki močno razburil predilniške delavke v Litiji; nekatere se obdolžile g. Oroslava Brica, pekarja v Litiji, češ da je on oče tega dopisa. Dotični gospod nam je poslal izjavo, v kateri on zanika vsako dotiko s tistim dopisom in ga naravnost obsoja. Uredništvo rado potrdi, da g. Oroslav Bric ni pisal ne tega dopisa, ne kakega družega, ker sploh ni dopisnik „Domoljubov.“ Pristavljamo pa, da tista notica ni bila tako huda, kakor se jo dekleta vzela; saj se naravnost priznava, da je velika večina dobrih deklet v predilnici, da je pa nekaj slabih — in kje jih ni — to se je pa tudi smelo pibiti. Kdor je razburjen, naj sam sebe prime za nos!

d Najnovejši malik. Gospod katehet razlagajo v šoli zgodbo o proroku Eliju in duhovnih preroka Bala. — Zaklali so nekdanj dva vola, položili vsakega na en oltar, Balovi duhovni enega, enega pa prerok Elija. Zažgati pa niso smeli. Zmenili so se takole: Kateri Bog bo poslal ogenj, da se bo daritev sama zažgala, tistega bode čistili za pravega Boga. Balovi duhovni poizkusije prvi, Elija je vedel, da bo njih trud brez

uspeha. Našemijo se, plešejo od jutra do poldne krog oltarja in kličejo: „Bal, usliši nas! Bal, Bal!...“ — Kar naenkrat se oglasil v šoli več učencev: „Čobal, Čobal!...“ — Gospod katehet so komaj pomirili porodne učence.

d **Zadeli so pa vendarle** ti peglavci v svoji hudomušnosti prav dobre. Zakaj Čobal ne more in tudi v resnici ne pomaga tistim, ki ga kličejo na pomoč, prav nič več, kakor nekdanji Bal svojim častivcem.

Belokranjske novice.

d **76letnico** so obhajali mil. g. proš Franjo Dovgan v Metliki. Da bi jih Bog ohranil še zdrave in take čile do zlate sv. maše v jeseni!

d **„Ne boš, Jakal!“** Liberalci so v Novem mestu zlegli nove jajce, ki bi ž njim radi osmradili tudi Belokrajino in okužili. Kjer dobite ta zaprtek, ki se glasi na ime „Dolenjec“, pošljite ga dihurjem nazaj — ali pa zakurite z njim! Pošteni Belokranjci ima „Domoljuba“ naročenega. — „Pravimate, oče! „Dolenjec“ bi utegnil še bolj smrdati kot umazana cunja „Narodeva“.

d **Pozor pred „Blagovestnikom“.** Ta protestantovski listič je kot farizej. Dajte mu pošteno broc vsi, kjer koli ga vidite.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d **Iz temniške doline** že dolgo ni prinesel „Domoljub“ nobene novice. Dne 22. jan. se pa je zgodil tu doli strašno žalosten dogodek, ki naj ga zvede tudi drugod. Iz Temenice pri Vel. Loki se ta dan izvlekli onega starega Žuha iz Vidma, ki je znan na daleč okrog kot šnopsar in vinski bratec prve vrste. Hladil je več dni svoje od alkohola razgrete možgane po knajpovem načinu v ledeni vodi. Prav res: kakršno življenje taka smrt! Ta žalostni dogodek je vzbudil mnogo žalovanja po čateški in šentlorenski fari. Pred vsem žalujejo krčmarji za svojim gostem, in še mnogo takih bratcev.

d **Z Bučke.** Dne 14. jan. so nam po peldanski službi božji v šoli priredili šolski učenci lepo predstavo. Eden kot mizar, drugi kot čevljar, tretji tesar, krejač, kovač in tako naprej; bilo je z velikim odobravanjem sprejeto. Učenke so nam pa zapele par krepkih pesmic. Škoda da ne pojejo v cerkvi, to bi pele kot tičke. Na zadnje nam je bila na novo otvorena knjižnica z mnogimi knjigami, ki so bile pa vse ta dan izposojene. Še premalo jih je bilo. G. predsednik so nam obljubili, da dobimo v kratkem še več knjig. Bog daj, da bi obilen sad rodile.

d **Iz Adlešič.** 30. jan. Getovo bo zanimala Slovence sploh, posebno pa še Belokranjce, če sporoči „Domoljub“, koliko so poslali naši rejaki — Amerikanci v našo

faro v zadnjih 17 letih za naše cerkve, podružnice, kapele, sploh v čast božjo. Očitno moramo priznati, da so nam olepšali vse cerkve, sezidali nove kapele, stare olepšali. Poslali so nam pa te le res lepe zneske: L. 1889 za novi križevni pot in vel. križ na pokopališču, kar je vse stalo 900 kron, 834 K. — L. 1896 za nove orglje in razširjanje kora, za kar smo potrošili ok. 2900 K, se nam poslali 1094 K 80 h. — L. 1897 za 3 bandere, ki so nas stala 800 K, 601 K. — L. 1898 sezidali smo v Adlešičah kapelo M. d. za 771 K, poslali se nam 324 K 75 h. — L. 1899 za novo kapelo sv. Florijana, ki stane 1244 K, dali se nam 891 K 60 h. — L. 1900 kupili smo nov zvon za Tribuče. Pomogli se nam k temu z 429 K, a za zvon smo dali 452 K. — L. 1901. poslali so nam za različne potrebe pri župni cerkvi 781 K 50 h. — 1902 sezidali smo v Dolenjcih prav lepe kapelo M. Pom., ki stane z vse opravilo vred, ker se v njej tudi mašuje, ok. 4372 K. K tej so nam pomagali Amerikanci z 2458 K 14 h. — Danes pa ima kapela v hranilnici že 320 K. Tega leta smo popravili tudi še kapelico v Selih in naredili v njej podobo sv. Družine, za kar smo plačali 366 K, iz Amerike pa smo dobili 370 K. — L. 1903 dobili smo za župno cerkev nov božji grob in sohi Srca Jez. in Mar., kar stane vse 935 K. Amerikanci se nam poslali 596 K. Razun teh so poslali še za cerkv. potrebe 143 K in za nameravano novo kapelo Srca Jez. 80 K. — L. 1904. napravili smo nova altarja pri obeh podružnicah, na Plešivici in v Tribučah in v zadnji tudi še novi križevi pot. Altar na Plešivici je stal 440 K. Zanj smo dobili iz Amerike 249 K. V Tribučah pa je stal altar 661 K, križ. pot pa 254 K. Za ta oba smo dobili iz Amerike 509 K. — L. 1905 pa smo dobili iz Amerike za Tribuško cerkev zopet 734 K in sicer še za križ. pot, kar je zmanjkalo leta 1094, ostali znesek pa se bo porabil za prekrivanje cerkve s plehom letos in pa za 2 vel. križa ob petu, katera bomo postavili tudi letos. Vsega skupaj se nam poslali toraj naši Amerikanci v 17 letih 10.095 K 79 h, tu pa še niso uštetili kaki manjši zneski po gl. ali K, katere smo vmes tudi še dobili. Res lep znesek, ki nam spričuje, da naši rojaki tudi v daljni Ameriki ne pozabijo na Boga in svoje rejstne domače fare.

Notranjske novice.

d **Slavina.** Že dolgo ni „Domoljub“ ničesar poročal iz Slavine. Imamo že od novembra meseca vodovod. Deluje do sedaj prav izvrstno. Vode je dosti. Pomisleke pa izrekamo, če je bode v hudi suši dovolj.

Upamo, da je bode. Ljudje ne morejo prehvaliti te prekoristne naprave. Sedaj še le vedo, kolika dobrota je vodovod. Kolika dobrota pa še le bode za časa požara in hude suše. Sedaj so jo morali nekateri uro daleč voziti in več ur čakati, da so prišli na vrste. Napeljali so jo posestniki večinoma po hišah. Kdor količkaj premore, ima napeljano v hišo posebno po Slavini in Kočah. Hvala najtoplejša gosp. deželnemu in državnemu poslancu dr. Ignaciju Žitniku za deželno in državno podporo. Le na njegovo prizadevanje smo dobili vodovod, ker nevošljivci so mislili za par desetletij ga zavleči!

Dne 21. januarija je bil občen zbor „kat. slov. izobraževalnega društva.“ Izvoljen je bil stari odbor. Po občnem zboru je g. predsednik Alojzij Wester predaval: „O turških napadih v 15 stoletju.“ Navzoči so z zanimanjem poslušali. Občnemu zboru in predavanju je prisostvoval tudi vel. g. župnik Matija Prijatelj in bil izvoljen pregledovalcem računov. Dne 28. je gosp. Alojzij Wester svoje predavanje nadaljeval.

Cesta v Slavini in Kočah je v najslabšem stanu. Posebno še zaradi krpanja vodovoda. Sedaj vže še gre, ko je zmrzneno n jo pokriva sneg. A upamo, da se bode dobro popravila, ker so navozili vže mnogo kamenja, da se bodo jarčki zasuli in cesta spravila v prejšnji stan!

Število „Domoljubovcev“ je skoraj isto. n **Ponesrečil se je** dne 17. januarja na Medicovi žsgi v Št. Petru Andrej Sedmak iz Drskovč. Cirkularna žaga mu je odtrgala štiri prste na roki, tako, da bo skoraj gotovo za delo nezmožen. Pred kakim mesecem je pa v isti žsgi ista cirkularna žaga odtrgala tri prste komaj 14 letnemu fantu Jerneju Česniku iz Radohovevasi. Že nekaj časa sem pa opazujemo, da se pri Medicovem podjetju dogajajo nesreče. Kde je tega kriv? Opezarjamo obrtno nadzorništvo, naj pregleda enkrat Medicove naprave, posebno cirkular, mogoče bo našlo uzrok nesreč.

n **Postojnska meščanska šola** se bo otvorila s prvim razredom v šolskem letu 1906/7.

n **Iz Potoč pri Senožečah.** V zadnjem „Domoljubu“ je citati da so naši otroci vsolani v Dolenjovas. Ali Potočani ne privolimo nikdar v to, kajti nam je vsestransko pri rokah senožeška štirirazrednica, katero smo pomagali z delom in novci ustanoviti. Naši otroci ne gredo v šole v Dolenjovas, ako bi jih tudi orožniki tja silili. Po kaki poti je ta dolenjevaška šola ustanovljena, je prečudno: c. kr. okr. glavarstvo je tam že na 16. septembra m. l. učiteljico nastavilo, a 27. novembra še ni vedel c. kr. dež. šolski nadzornik v Ljub-

ljani ničesar od te šole, ko se se naši može pri njem pritožili proti vsolanju v Dolenjo vas. Ko bi bile senožeškemu županu za Senožče kaj mari, bi ne bila osode polna šola v Delenjevasi zidana, ker je ta vas od Senožč komaj 3 km. oddaljena. Goriški dež. šolski svet ni dovolil šole v Brjah, ker je ta vas samo 12 metrov manj kot 4 km od dosedanje šole oddaljena. Sola vrhu šole, delavcev pa kmetijstvu leto za letom več primanjkuje! Kam pridemo?

n V Črnem Vrhu nad Idrijo
je imelo dne 28. januarja „Katel. slov. izobraževalno društvo“ svoj drugi redni občni zbor, na katerem je podalo račun o svojem delovanju. Rednih članov je bilo v minelem letu 97, ustanovna dva. Dohodkov je imelo 716 K 7 v, izdatkov pa 705 K 99 v. Društvo je priredilo eno predavanje, dve veselici in en izlet na slavnost blagoslovljenja zastave Vipavske podzveze v Sturiji. Knjižnica je štela 1324 knjig in sicer 583 poučne, 741 pa zabavne vsebine. Prebrale se je 735 knjig. Društvo je naročeno na 7 izvodov „Slovenca“, ki kroži po vaseh, in še na več drugih dobrih časnikov. Poleg tega je v župniji nad 100 naročnikov „Domoljuba“. Društvo ima svoj tamburaški zbor, ki pod vrhim vodstvom g. organista vidno napreduje. To se je zlasti pokazalo na veselici dne 1. januarja t. l. Pa tudi ostale točke sporeda, zlasti narodna igra s petjem „Nežika iz Bohinja“ izvajale se se v splošno zadovoljnost ter žele mnogo pohvale. Dne 18. febr. pa priredi društvo zopet veselico. Prijatelji poštene zabave, pridite!

n Iz košanske doline. Senožški župan je nekoč v preteklem letu prišel v naše dolino s srčno željo, da bi mu naši občini. Mali glaseve pri volitvi članov v pogodbovalno komisije. Ker pa naši dolani ne župajo ljudem po krovu viedente in nemčulije, je desegel le zgol zaslužen kortico

n Iz Gabrč pri Senožčah.
Očigled treh vodnjakov, šestih štirin moramo mi borni gabrški kmetovalci v burji in hudem mrazu en četrt ure daleč od vasi led prebijati na kalu za napajanje živine iz škafov. Kdor se ni v tem še skušal, ne ve kako je to delo mučno in nevarno za ljudi in živino. Kmalu ne bomo imeli tudi vode za kuho. Šterna, kojo se nam zgradili z državno in deželno podporo, ni za nič. Vodo bomo sploh kmalu, pri vsem štedenju z njo porabili. — Kader bo želo obrodil, bomo to šterno perabili za skladišče istega, ker vode ne drži, akoravno se jo že dvakrat popravljali. Izvolili smo pred par meseci novega načelnika za domače gospodarstvo za našo vas. Dosedanji načelnik ni dal ocelo šestletne dobo svojega načelnštva nikakega računa. Že pred mesecem je bilo v Senožčah javno oklicano,

kamer spadame pod županstvo, da ležijo opominjani računi v županjski pisarni na ogled. Naš kitelsekreter se izgovarja, ake kdo račune videti hoče, da nima časa jih izgotoviti. Ne-le čudna nego tudi sumljiva administracija je to. Zraven mnogih prihodkov v denarju nam je ležeče tudi na tem, da bi izvedeli, kje da tičijo tisti 100 gld., ki smo jih zložili v njegovej dobi na račun svojih priklad za omenjeno čudapolne šterno; morda so jih kake cibe kam zavlekile.

n Naša zmaga v Knežaku.
Gotovo je še vsem dobro v speminu, kako so liberalci Knežacane razvpili kot največje tolovaje in jim nakopali na vrat velkanske pravde, v kateri je bilo mnogo ljudi obtoženih. A sedaj pa je prišel dan ljudske

redu, a „Narodov“ poštenjak je propadel tudi tu: naših 9 in liberalcev 6! Tako je ljudstvo sedilo o „knežaškem tolovajstvu“! Nepopisno navdušenje je zavladovalo, ko se je izvedel izid volitev. Vse je bilo na nogah, nasprotniki so se pa petuhnili in poskrili. Zmaga je naša! Pravica se je izkazala!

n Trnovo na Notranjskem:
Shod katoliškega političnega društva. Preteklo nedeljo, dne 4. t. m. smo imeli v teku par tednov že drugič našega državnega poslanca g. dr. Ig. Žitnika v naši sredi. Shod je bil v dvorani hiše gospodarske zveze in kljub viharnemu vremenu dovolj dobro obiskan. Govornik nam je povedal in utemeljil vzroke, da so naši poslanci

Restavracija v hotelu „Union“ v Ljubljani.

so dbe. Ravnokar so bile v Knežaku občinske volitve, ki so se vršile ob ogromni udeležbi. Na vsej črti so zmagali kandidatje, ki so odločni nasprotniki dosedanjega župana učitelja Česnika, ki je kriv vsega zla v Knežaku. Razmerje glasov je sledeče: Podobčina Juršiče naših 27, liberalnih 5; podobčina Keritnice naših 69, liberalca 2; v občini Knežak je kandidiral Česnik, a volitev je pokazala, kako sodi ljudstvo: dobil je le 38 glasov, naš pa 99. V tretjem razredu: naših 119, liberalcev 53. Zdaj je kandidiral Česnik v drugem razredu, a je propadel: naših 69, liberalnih 35. Česnik se je pa hotel na vsak način uriniti v občinski odbor in je kandidiral še v prvem raz-

v deželnem zboru obstruirali. Njih parola je bila: Volivni red naj se spremeni na korist ljudstvu in omeji protekcija kranjskih grajščakov. Obstrukcija je bila silobran proti večini. Kakor hitre pa je njihovem zahtevam po enaki volivni pravici pritegnilo tudi par liberalnih poslancev, bilo je takoj obstrukcije konec. — Glede državnega zbora omenja govornik, da so se homatije začele od leta 1897 sem, pejasni spor Nemcev in Čehov, volivno reformo, pogodbo z Ogrsko, spor s Srbsko in stališče kluba naših poslancev v državnem zboru. — Sledil je pogovor glede ceste do Trpčan in glede vodovodov v pesamezaih vaseh trnovske in jablaniške občine. Navzoči može so iskreno odobra-

vali govor g. dr. Žitnika. Tajnik političnega društva predlaga zaupnico dr. Žitniku in vsem drugim našim poslancem. V dveh urah je bil zanimivi shod dokončan. — Novega župana smo dobili in to je Josip Perkan, posestnik, gestilničar in mož naše stranke. Volitev se je mirno izvršila. Drugih novic ni — le burja je začela zopet gospodariti.

Iz vipavske doline.

n Dober svet Maksu Seberju. Veš, kaj ti svetujem, dragi Makso? Deni svoje pere, s katerim urejuješ „Netranjca“ lepo za klobuk ali za kapo ali pa za uho uho in prenehaj s svojim „Netranjcem“, kajti vedi, „Domoljubovi“ dopisniki so ti pravi gadje. Samo v dopisu iz Starega trga pri Ložu so ti dokazali sedem debelih laži. Kaj bo, če pojde tako naprej, še žolč bi se ti utegnil razliti. Zatorej poslušaj moj nasvet, pa pere za uho, kajti „Domoljubovim“ gadam ne prideš nikoli do koca.

n Gromovnik z Razdrtega je zopet odprl v „Narodu“ svoja trbela usta in iz njih so prišle besede: „Sleparji ste, če pa niste, tožite!“ Veš ti, duša obrekljiva in nepobožna, podpiši se ali pa vsaj poglej izza dr. Tavčarjevega hrbita, in tožili te bomo in obsojen boš, kakor si dolg in širok. Ali naj mari tožimo dr. Tavčarja, ali naj tožimo njega, ki se je sam izjavil napram dr. Furlanu: „Kaj res mislite, da je v Ljubljani mogoča perotna klop, ki bi mene obsodila?“ Kaj smo res že tako daleč? Kaj smo res mi „klerikalci“ že popolnoma brezpravni? Kaj smo res samo zato na tem svetu, da trpimo krivico na krivico in čakamo boljših časov?

n Naša društva pridno delajo. Na Colu so že imeli veselico, isto take v Vipavi in v Budanjah. Tudi Slapenci so nam že doposlali svoja vabila. V Podragi se tudi pripravljajo. Vrhutega se goje prav pridno pe naših društvi podučna predavanja. Vse to to pa stane mnogo duševnega dela pa tudi telesnega napora. Toda mi radi delamo, da si bistrimo glavo in blažimo srce. Kaj pa naša liberalna društva? Ta si pa najamejo kar par 8 škripačev za drag denar in po tem se vrté celo noč. Kaj ne, lahko delo to! Drugi dan pa srečuješ vpadle in blede obraze, vse skrokane in zaspane. Pa mačke mijavkaje pa žeja, oh ta žeja! Glava pa težka, srce pa prazno in jezno same nase. Kaj ne, da je to imenitno narodno delo! Pa pravijo liberalci, da same oni delajo za ljudski blagor. No, lep blagor to, ki ne bo izredil drugega nego mlade starce. Hvala lepa za tak blagor! Mi pa pojdimo pogumno naprej za pravo omiko in prosveto, ki blaži srce in bistri glavo! Liberalci pa naj krokajo in mijavkajo, le naj, če jim je to v veselje.

Štajerske novice.

š **V Nazarjih** so pokopali obče priljubljeno 70 letno Marijo Dobrovc, mater neustrašenega slovenskega boritelja na Koroškem č. g. kanonika Dobrovca. Naj počiva v miru blaga pokojnica!

š **Vsled carinskega spora med Avstrijo in Srbijo** bo trpel tudi nemški tovarnar Westen v Gaberji pri Celju. On izdeluje emajlno blago za srbske armado. Srbska vlada je že vsa naročila pri njem odpovedala.

š **Jareninsko politično društvo** je priredilo 4. febr. velik političen shod, na katerem se navzoči protestirali proti temu, da hoče vlada prikrajšati pri volitvah kmečke zastopnike na Spodnjem Štajerskem. Dolečila je, da dobe 6 poslancev, a slovenski državni poslanci jih zahtevajo 8

š **Nov slovenski list** se tiska v Celju. Imenuje se „Slovenske Pravice“. Urejuje ga Vekoslav Spindler. Pravi, da bo namenjen svobodoljubnim kmetem. Vemo, kaj razumejo pod besedo svobodoljubje, nič drugega kakor tisti gnjili liberalizem, za katerega noben pošten človek več ne mara. Ker bo pa novi list zagovarjal ta liberalizem, zato ga bo vsak pošten kmet poslal nazaj v Celje. Poštena kmeška lista sta „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“, te naj podpira štajerski kmet in gotovo mu ne bo žal.

š **„Domovina“ celjska tožena.** Urednika „Domovine“ Spindlerja toži ljutemski sodnik Dolat radi nekega žaljivega dopisa.

š **V Teharjih** lepo napreduje gradnja nove cerkve. — Storovski nemškutarji, ki spadajo pod teharsko občino, zahtevajo od deželnega odbora, da se njim na ljube razdeli občina, zato ker so ti nemčurji propadli pri volitvah.

š **Umrl je** č. g. Alojzij Dečke, župnik pri sv. Roku v Sotli. Rojen je bil l. 1839 v Središču. N. v m. p.!

š **Veliki politični shodi** so se vršili pretečeno nedeljo v Jarenini, St. Lonnartu, v Kenjicah in v Kočah. Govorili so neutrudljivi dr. Korošec, dr. Dimnik, poslanec Roškar, gg. Lasbacher in Thaler.

š **Voditelj socialnih demokratov Kopač** pride 14. t. mes. pred celjske porotnike radi častikraje, ker je v „Rdečem Praporju“ grdo napadel trboveljske paznike, ki ne trobijo v njegov rog.

š **Egiptolog dr. Harpf** ni umrl, kakor se je poročalo. Zadel ga je solnčnica, da ni mogel ne brati ne pisati in zato tudi ne obvestiti svojcev o svojem položaju. Sedaj ko je nekoliko okreval, je izvedel od nekega rojaka, da ga smatrajo v Mariboru in drugod za mrtvega. Nahaja se še vedno

v Egiptu, odkoder je 30. t. m. pisal svoji hčeri, da je živ.

š **Prestavljen** je c. kr. okr. komisar dr. Hans vitez pl. Koch-Thannheim iz Maribora k okr. glavarstvu v Celje.

š **Teharje.** „Domovina“ ne razume, zakaj je poročal Slov. o zgradbi teharske cerkve. „Domovini“ ne moremo pomagati, hvala leži smo ji pa, da je tudi ona, če tudi le s svojo naivnostjo, opozorila na velikanske potrebo, da bi zgradba res napredovala. Najlepše bo, če se z „Domovino“ bo tudi „Narod“ potegnil za zgradbo teharske cerkve. Tako bome vsi „klerikalci“ skupaj. Isto velja tudi radi poročila o orglah.

š **Umrla** je v Mariboru 31. min. m. ga. Ivana Lorber, trgovčeva soproga.

š **Tatvina žita.** V Senkovich pri Radgoni se pokradli 27. m. m. neznan tatje več žita iz kleti župana Žitka.

š **Nemški narodni svet** se je osnoval za Spodnje Štajersko včeraj popoldne v Mariboru.

š **Nemška hranilnica v slovenskem kraju.** V popolnoma slovenski Dobovi pri Brežicah so brežiški nemškutarji ustanovili nemško posojilnico. Opozarjamo štajerske Slovence naj pazijo na to novo nemško taktike in naj se obračajo na „Združeno zvezo“, da jim tudi drugod Nemci kaj sličnega ne naredo. Preč z zaspanostjo!

Primorske novice.

p **V Trstu** se je izvršila velevažna izpremema. Vlada je odzela tržaškemu magistratu vse posle, ki jih je izvrševal kot politična oblast prve vrste in vrhu tega še okrajno šolsko nadzorstvo. Vse te posle je poverila namestništvemu svetniku g. Alojziju Fabiani. Kakor bomba tako je petresla tržaško gospodo ta vladina naredba. Bil je pa tudi že skrajni čas. Vedno več laških podanikov se je naseljevalo na magistrat in ti uradniki so volili popolnoma proti avstrijsko politiko. Gotovo je, da so vojaški krogi opozorili vlade na nevarnost, ki preti državi od iridente. Govori se, da je vlada premostila tudi ravnateljstvo tržaškega Lloydja na Dunaj. Sedaj je vlada naročila Llojdom delavnicam, naj mesto italijanskih podanikov vzamejo v službo avstro-ogrske podanike.

p **Šesta lekarna v Gorici.** V mestnem svetu goriškem so sprejeli predlog, da se napravi v Gorici še ena lekarna.

p **V Avčah** so mladeniči nekega tovariša ustrelili v želodec. Mladenič še sedaj živi, a zdravje se menjava, sedaj mu je bolje in kmalu zopet slabeje.

p **Radi žganja zmrznil** je dober kmet podomače „Tratar“ iz Loma, ko je šel s Slapa proti domu. Sli so ga iskat drugi dan in našli so ga v snegu trdega. Prijetna smrt, a strašna, brez kesanja in priprave.

p **Dečki roparji.** Policija je na Reki prijela 30 dečkov, starih 8—10 let, ki so ropali po Reki in vlomili v več prodajalnic.

p **Naša mornarica** ima novo vojno ladjo „nadvojvoda Friderik“ imenovano, ki presega po hitrosti vse druge dosedaj zgrajene bojne ladje.

p **V Trstu** se vrše dan za dnem razne tatvine. Nedavno so vlomili tatovi v skladišče Popper in odnesli iz blagajne 8343 K. To je že 18ti vlom drznih neznancev. Vsega skupaj je bilo pokradenega iz blagajn 237 tisoč 353 K.

p **V Buzetu** je umrl g. Ante Flego Nabergoj. N. p. v m.

p **Slovenci v Ricmanjih** nimajo niti enega uda v družbi sv. Moharja. Naj bi tržaška liberalna gospoda mesto da hajska ondotne ljudi zoper cerkev, agitirala raje za prekristne vseslovensko družbe.

p **Iz Podgrajske okolice v Istri.** Vaš cenjeni list se bori za abstinence pa sem lahko trdnega prepričanja, da je težavno doseči toliko, kakor se želi. Vsaj v takih krajih, kot je pri nas. Čujte in strmite, tukaj v eni majhni stranski vasici se je iztočilo 80 hektolitrov žganja; ali je kaj upanja, da ti ljudje postanejo kedaj abinentje?

p **Kostanjevica** (na Krasu) Prvi redni letni občni zbor „vzajemnega društva za zavarovanje goveje živine“ se je vršil ob obilni vdeležbi dne 4. t. m. V prvem letu je pristopilo k društvu 79 gospodarjev, in sicer največ iz domače vasi, kajti iz sosednjih vasi Temnica in Vojsčica jih je samo 9. Ob koncu leta 1905 je zavarovanih 206 glav goveje živine za lepe vsoto 42.570 K. Dohodkov je imelo društvo v prvem letu 822 K 46 vin. Čisti dobiček 584 K 48 vin. se vpiše v rezervni zaklad. Udje plačujejo 1½% zavarovalnine, in v slučaju nesreče jim društvo izplača 80% zavarovalne vrednosti. V prvem letu je zadela društvo le ena nesreča; društvo je plačalo lastniku, kateremu je poginila krava, 104 krone odškodnine. Gotovo lepa pomoč! Zадnje nedeljo, 21. t. m. smo imeli pa občni zbor našega „delavskega izobraž. in pedpornega društva.“ Kakor prvo, enake tudi to društvo prav lepo vspeva in napreduje, kajti kljub strastni nasprotni agitaciji ima društvo vedno več udov in prijateljev. Mesečni prispevki so majhni, samo 40 vin. se plačuje, a vendar je imelo društvo nad 900 kron prometa; bolni udje so prešli blizu 250 kron podpore. Novi odbor, ki je sedaj izvoljen, naj skrbi, da se bo društvo še bolj razvijalo!

p **Iz Jelšanske fare.** Počasi se pri nas gibljemo. Največ je vzrok temu to, da premalo beremo. Veliko premalo dobrih časopisov imajo pri nas ljudje naročenih; „Domoljuba“ se je zadnji čas nekaj naro-

čilo, vendar za našo župnijo je veliko premalo. Za tiste tri kronice vsak teden toliko berila; ljudje bežijo kaj pa hečete še več? — V Ameriko tudi od nas ljudje močno odhajajo; nekateri imajo srečo, drugi zopet ne. Ravno kar smo izvedeli, da je v preme-govniku zasulo nekega fanta iz Rupe, Ivana Surino.

p **Nagla smrt.** V petek 26. t. m. je nagloma umrl posestnik Valentič v Vasi Javorje; trdi se, da sta bila jako dobra prijatelj z žganjem, in ravno v naročju tega prijatelja je nesrečno izdihnil svojo dušo. Pil je s svojimi prijatelji, in kar naenkrat se zgrudi na tla in v par minutah je bil mrtev.

Koroške novice.

p **Iz podjunske doline na Koroškem.** Vse na Koroškem delujoče nemške zavarovalnice so se sporazumele, in se sklenile za voljo premnogih požarov zavarovalnine znatno zvišati, posebne pri mehkih kritbah, take da presega pri marsikaterem posestniku zavarovalnina cel direktni davek od zemljišča. Ali res ne mislijo odjenjati? Kmet posestnik ne bo zmožal take visoke zavarovalnine plačevati. Ako se pa po zmožnosti plačila zavaruje, ko bi pogorel, si bo pa težko postavil novo poslepe ker dan danes so draga stavbišča in material. Ali bi ljubljanska „Vzajemna zavarovalnica“, katera gotovo ni pri tisti zvezi, ne bila voljna raztegniti svoje delovanje na Koroške? Gotovo bo imela desti dela, in ljudstvu plačilo izdatno olajšala.

k **Zmrznil je** v Svincu pretečeni teden neki brivski pomočnik iz Velikova, ki je v Svincu vsak teden nekaj dni izvrševal svoje obrt. Pri poštnem posloju so ga našli mrtvega. Vsled preobilo zavžite pijake ga je zadela kap in obležal je v hudem mrazu na prestem.

k **Hude nesreče** zadevajo vdevo nekega delavca v Zg. Beli pri Šmohoru. Odkar ji je umrl mož, je morala z dnino preživljati sebe in svoje otroke. Lansko pomlad ji je požar uničil ono malo premoženje, ki ga je imela. Sedaj leži že več tednov bolna. Pretekli četrtek pa ji je padel 13letni sinček tako nesrečno na vilo, da so mu predrle trebuh in je revček umrl v par urah.

k **Snega še ni videl.** V šentpavelski gimnazijski zavod je vstopil tekeče šolske leto tudi nek študent iz toplega juga. Ko je začelo letos snežiti, je ves začuden gledal to naravno prikazen, ki je pa njemu popolnoma nova bila. Da bi tudi svoje stariše obvestil, kaka čuda se gode v Št. Pavlu,

nasgrabil je nekoliko snega, da ga v pismu odpošlje domov. Vsedel se je, da razleži starišem v pismu, kaj jim pošilja. Toda kake se vnovič začudi, ko mu je po dokončanem pismu izginil sneg iz zavitka.

k **Brez snega.** Pri Sv. Krvi ni nobenega snega, akeravno ga je povsod okoli prav velike.

k **Roki zmrznili.** Na vojaški vaji v celovski okolici sta nadporočniku 17 pešpolka vitezu Silvatici zmrznili roki.

k **Čudno vlogo** igra župan v Prevaljih. Izvolili so ga za župana Slovenci, a sedaj se skuša prikupiti Nemcem. Pravijo, da je po zadnjih volitvah celo delal za nemškega kandidata Seifric. Značajno tako obnašanje gotovo ni.

k **Umrl je** v Celovcu slovenski rodoljub milostni gospod stolni prešt dr. Lambert Einspieler. Pred leti so ga Korošci izvolili za poslanca v državni zbor. Ž njim izgubi Koroška enega najboljših slovenskih rodoljubov. Naj počiva v miru!

Iz raznih krajev.

Čebelarske vesti.

Na Vrhniki bode v nedeljo, dne 10. februarja ob ½ deseti uri dopoldne v gostilni pri „Podlipčanu“ čebelarski shod **Podružnica v Logatou** ima občni zbor v nedeljo, dne 10. febr. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Kramarju“.

Z Dunaja. Slov. kat. izobr. društvo „Straža“ ima za mesec svečan službo božjo dne 11. t. m. ob pol 3. pop. v cerkvi sv. Antona, XV Pauthongasse št. 16. Ob pol 7. zvečer pa priredi v „Ceškem nar. domu“ (XV Turnergasse, 9.) narodno igro „Divji lovec“.

Zima v Ameriki. Iz Chikaga javljajo, da razsajajo tamkaj grozni snežni viharji, kakor jih že dolgo ni bilo. Brzobjavne žice se večinoma pretrgane, tako, da je promet z vnanjim svetom prekinjen. Na nekkih progah ustavljen je tudi železnični promet, dočim imajo vlaki na drugih progah velike zamude.

Ameriške novice. V Clevelandu je umrl Karol Mohar, star 22 let in doma iz Velikih Brašnic. Išče se njegov brat Jožef. — V kamolomu pri Čikagi sta bila ubita pri razstrelbi dva Slovenca: Jakob Skala, doma iz Semiča na Dolenjskem in Janez Godec. — V Jolietu je umrla Frančiška Svajgar. — Ravnotam se je ponesrečil v žičarni Matija Papič, a je upati, da kmalu okreva. — V Pittsburgu je umrl Mihael Drstjak. Napadli so ga roparji, okradli in take poškodovali, da je bila smrt neizogibna. — V

Bear Creeku se je obstretil v roke A n t o n S u b i c. — V Rymboltewau je ubile v rudniku Jakoba Grdešiča, doma iz Cudnega sela pri Crnomlju. — Ubilo je v Durrughu v rudniku Andreja Dolinška iz Mengša.

Drobtine.

Sedemkratni umor. Na Moravskem so prijeli nekega zakupnika kamnoloma Tomške, ki je umoril sedem oseb in jih pelil s petrolejem. Ker mu pa tega niso mogli dokazati, so poslali za njim nekega preobleđenega policaja, ki se je z njim tako sprijaznil, da mu je morilec vse zaupal.

Moderna kuharica. Nedavno se je višala pred okrožnim sodiščem v Leopoldštatu na Dunaju zelo zanimiva sodnijska razprava. Zavod za preskrbovanje uslužbencev je preskrbel nekemu gospodarju kuharico, a ni prejel stalne nagrade 6 K Zato je zavod težil dotičnega gospodarja, in ta je pred sodnijo tole izpovedal. Kuharico sem odpustil že tretji dan, ker je bila kuharica posebne vrste. Enkrat je vrgla gospo iz kuhinje, razbija posodo, kadi cigarete in enkrat je izjavila, da ne bo kuhala, ker mora na drsališče. Sodnija je seveda oprostila gospodarja, češ da kuharica ne odovarja zahtevam.

Ženin star 130 let. V Carigradu na Turškem se je zglasil pri tamošnjem nadškofu 130letni stari Hadži Efrem-Oglu s prošnjo, da bi dobil dovoljenje za poreko, ki je hoče obhajati še to zimo.

Pogumne postrežnice bolnikov. V New-Yorku je nedavno gorela velika lesena jetnišnica, ki je služila ob enem tudi za bolnišnico. Strežnice so izpustile takoj vse jetnike, ki so se nahajali v pritličju in z njihovo pomočjo znesle bolnike, ki se ležali v prvem nadstropju, na plano. Gorele so že stopajice in vse poslopje je bilo že v plamenu. Jetnišnica je zgorela do tal.

Duhovnik rešitelj življenja. Nedavno je začela gereti ponoči hiša v Niropolemici, kjer je stanoval 80letni žid Paperle. Ta je v hitrici pobiral svoj denar in druge vrednostne stvari. Gotovo bi bil zgorrel, da ni prišel še pravočasno ponj tamošnji vikar Jožef Batko. Hiša je gorela na vseh krajih in stariček je bil že emamnjen in opečen.

Praznoverje. Velike prazne vere je še med ljudstvom, dasi je praznoverje povzročilo že mnogo nesreč. Skozi neke vas je šla tolpa ciganov. Neka ciganka je prerokovala s kart in pregovorila tudi nekega gozdarja v Salodulumu, da si je pustil „šlegati“. Brezvestna ciganka je lahkover-

nemu možu napovedala nesrečo, da ne bo dolgo ostal v svoji službi. To je moža take vznemirilo, da si je kupil revolver in se ustrelil.

V Kongodržavi so napadli ondotni domačini misijonsko postajo Kvago. Ubili so 1 misijonarja in 8 katehetov. Domačini so nato pojedli trupla ubitih oseb.

— **Stroj — človek.** V nekem dunajskem gledališču nastopa stroj, iz 365 delov sestavljen, ki je silno slab posnetek našega trupla. Poglejmo, kaka čudesa vrši to čudo, ki ga zovejo „Emigmarelle“. Na odru stoji lesena figura. Iznajditelj se ji približa in podoba začne stopati in ječati. V podobi je 14 akumulatorjev in 7 motorjev, ki jih je iznajditelj spravil v delo s posebno tipko. Pečasi se dvigne noga, se iztegne in zopet stopi na tla z velikim šumom. V truplu semem je še več drugih strojev, ki vzdržujejo truplo v ravnotežju med hojo. Ko je stroj človek storil tako nekaj korakov, se obrne, kakor se obrne neroden rekrut po 14dnevni vežbi. Potem „gre“ stroj k tabli, dvigne roko in zapiše s kredno na table svoje ime „Emigmarelle“. V telesu so namreč napravljeni posebni magneti v podobi črk, iz katerih obstoji ime. Roka je seveda v zvezi z njimi. Iznajditelj izpusti električni tok, roka se vpogne dvigne k tabli in piše. Slednjic se figura zavrti v krogu in s tem je tudi že umetnost tega „moža“ končana.

Na smrtni postelji. V malem mestecu bretanjskem se je mudil nekaj časa francoski učenjak Bursol. Slišal je o nekem bolniku, ki se ni hotel dati prevideti. Bursol ga takoj obišče, toda bolnik ostane trdovraten. Služabnik božji dolgo časa ne reče ničesar, temveč molče hodi po sobi gori in doli in pazno ogledava bolnika. Ta se razjezi in odločno zahteva, da duhovnik zapusti njegovo sobo. Bursol mu čisto mirno odgovori: „Naj vendar ostanem pri vas, saj to vam nič ne škoduje.“ Se bolj se raztogoti bolnik in zavpije: „Odstranite se mi takoj!“ „Dovolite“, pravi duhovnik, „da ostanem tu. Večkrat sem bil že navzoč pri smrti pobožnih in pravičnih, smrti pogubljenega in zavrženega človega še nisem videl, zato hočem počakati vaše smrti, to je za pridigarja silno koristno.“ — Modri odgovor je segal umirajočemu v srce. Strah in greza ga je obšla. To priliko je porabil Bursol, približal se je postelji bolnikov in ga pripravil za dobre spoved.

Narodno gospodarstvo.

Naš lonec in božič.

(Konec.)

Ta lonec ima železen pokrovec, ki ne pusti nobene redilne snovi ven in zato ima pol kile mesa iz takega lonca več vrednosti

nego 1 cel kg. iz odprtega. V mesu je beljakovina, in te se veliko izgubi, ako ne ravirate prav. V vašem krompirju tu-le na mizi tudi ni več dosti redilnega, ravno s tako pravico bi si bili zabelili z jesihom in oljem skledo rezanice ali plev. Meso na krožniku obstoji iz samih vlaken, trga se narazen, kakor obveze iz starih srajc, redilne snovi, ki so bile preje v njem, se zdaj v dimniku — Ta lonec pa ima tudi to dobro, da se v njem:

4. nič ne prismoči. Toda postaviti ga morate vedno na železno ploščo ali na železne obročke ognjišča, nikdar naravnost na ogenj:

5. meso, zelje, krompir, vse se kuha — brez vode (če pa to komu ne ugaja naj je prilije nekoliko). Posebno lepo se spečejo razna mesiva. Ravno ste klali rejnega prešiča in pobili bušo. Ko si pripravila, ljuba mamica, meso za opoldne, ga deni v lonec, zraven potrebno zelenjad in dišave, deni pokrov na vrh in postavi lonec na ognjišče. V poldrugi uri imaš krasno pečenko, in zraven še okusne omako (zės), ki se je naredila iz lastnega soka. Ia kakšen okus ima to meso! Boste videli, kako se vam bodo svetila lica po takem kosilu, kot žrjavca v peči in rejeni boste kot cesarski kuharji.

6. Ni treba kuhe pri tem loncu nič nadzorovati. Ko ste pristavili k oganju in napravili primeren ogenj, greste lahko mirno na polje ali v cerkev k deseti maši, makari se lahko peljete tudi v Ljubljano na semenj; ko pridete domov, bo vse lepo pečeno in kuhano. Posebno dober okus ima krompir. Le poskusite enkrat in gotovo porečete: Nak, tega bi ne bil verjel. Stric Janke so vendar iznajdljiva glavica.

7. Ta lonec imenujejo v šolah Papinov lonec in je v mnogih krajih močno razširjen. Znana mi je neka železna trgovina, ki je v 2 mesecih razpečala 12.000 takih loncev. Že to mi je porek, da roba ne more biti tako slaba, četudi sem na Papinov lonec naletel že tudi pod streho med staro šaro. „Vse poskusite, najboljšo ohranite“, je rekel že sv. Pavel. Ako se veliko piše in govori o tem, kako pravilno in dobre krmiti ljubo živinico ali ni torej opravičena zahteva možakov, da se ženske pobrigaje zato, kako napraviti hrane okusno in tečno za ljudi, ki se podoba Najvišjega? Fr. P.

Op. Taki Papinovi lonci se dobijo v vsaki večji železni trgovini. Stane približno posoda, ki drži 8 l. okrog 6 K. So kuharice, ki ne obrajstajo te naprave, a za napravo močne krepilne juhe za bolnike, za hitro kuhanje fižola itd. jako hvalijo Papinov lonec.

Vojaški „begunci“.

Dunaj, 1. svečana.

Posl. Žitnik in tovariši so v razpravi o vojaških novincih dne 31. jan. v poslanski zbornici vložili naslednje interpelacijo g. ministru za dež. brambo:

Izseljevanje je v zadnjih desetletjih postala odprta rana, iz katere krvave razne avstrijske pokrajine, osobito pa Kranjska dežela.

Kranjski poslanci so v zbornici že večkrat opozarjali visoko vlade na kvarljive posledice izseljevanja in na sredstvo, s katerim bi se moglo omejiti izseljevanje. Vlada se vobče premale ozira na raznovrstne potrebe kmečkega prebivalstva, prometna sredstva (železnice) so na Kranjskem pomanjkljiva in nezadostna, zato se tudi nemoreta razvijati obrt in industrija, redne toče in povodnji, trtna uš in druge uime so glavni vzroki revščine. In ta beda sili kmečko prebivalstvo, da se izseljuje v Ameriko, N. mčijo in druge kraje, ker se doma na rodni zemlji navzlic trudu in delu ne more preživljati.

Na tisoče krepkih mladeničev in mož kmečkega stanu zapušča domovino in svoje družine, da si s trdim delom v tujini služijo vsakdanji kruh ter s prihranki podpirajo svoje domače.

Med temi izseljenci pa je tudi mnogo mladeničev in mož, ki ali še niso bili na vojaškem naboru ali pa še niso izpuščeni iz vojaške zveze. Mnogo teh le za čas njih izseljencev torej zamudi vojaške nabore, kontrolne shode ali orožne vaje in so v smislu vojaškega zakona „beguni“. Ako se ti „beguni“ povrnejo v domovino, pričakovati morajo stroge kazni.

Beda, revščina jih je pognala v daljni svet, da služijo kruh sebi in svojim družinam. Ko pa se povrnejo s prihranki ali pa tudi praznih rok v domovino, čaka jih stroga kazen. Navadno so zaprti po šest tednov, če so sposobni za vojake, morajo za kazen kot „begunci“ služiti še četrto, da celó peto leto pri vojaki.

Ker se torej mladi možje ne izseljujejo z namenom, da bi se odtegnili vojaški službi, ampak da bi sebi in svojim revnim družinam zaslužili potrebni kruh, naj vojaške oblasti z največjo milestjo in prizanesljivostjo postopajo proti takozvanim „beguncem“, ki se vračajo v domovino. Ravno iz trahu pred kaznijo se mogoče več ne povrnejo v domovino. Ako pa vlada nima smiljenja s temi prisiljenimi „begunci“, potem pa naj prepove izseljevanje vsem, ki še niso zadostili vojaškim dolžnostim, ter pokrbi, da si ti ljudje morejo doma zaslužiti, kar potrebujejo za življenje.

Z ozirom na te smatrajo podpisani za svojo dolžnost, da vprašajo prevzvišenega ministra:

1. Ali je znano Vaši prevzvišenosti, da se vsled revščine začasno izseli iz južnih del države mnogo mladih mož, kateri pričejo prisiljeni v položaj, da ne morejo zaslužiti svojim vojaškim dolžnostim, in so, ko se vrnejo v domovino, strogo kaznevani kot „begunci“ in morajo v slučaju sposobnosti služiti za kazen še četrto, da tudi peto leto pri vojaki?

2. Ali hoče Vaša prevzvišenost v sporazumu s c. in kr. vojnim ministrom po trebno ukreniti, da bodo vojaške oblasti v takih slučajih z največjo prizanesljivostjo postopale proti onim mladim možem, ki se začasno izselijo le vsled revščine, da si morejo v tujini zaslužiti potrebni živež za svoje družine?

Sledi 21 podpisov.

Slovarček nenavadnih besed.

Uniforma. Uniforma se imenuje enakolična obleka pri službenih in vojaških osebah, da se je po zunanje ločijo od drugih ljudi. Uniformo so najprej imeli samo vojaki in sicer že od druge polovice 17. stoletja sem; pozneje so jo upeljali tudi za službene osebe. Različni uradniki imajo različno uniformo kot različni vojaki: pešci, konjeniki, topničarji različno. Tako imajo poštni uradniki svojo, sodnijski uradniki svojo, železniški uradniki pa zopet posebne vrste uniformo. Po nekaterih zavodih pa imajo tudi dečki, oziroma dijaki posebno uniformo.

Unijat. Unijati so katoliški verniki, ki so nekdanj pripadali grški razkolniški cerkvi, pa so se pozneje združili z rimsko cerkvijo, pa so še ohranili grški obred pri službi božji.

Za smeh in kratek čas.

Koliko je vreden. Žid Izak, priznan skopuh, pade v vodo in da rešitelju samo — 30 krajcarjev nagrade. Ljudstvo mrmra nad tako skopostjo. Žid pa jim ponosno pove: „Veste človek že vsak sam najbolje ve, koliko je vreden.“

Pred sodnikom. Preiskovalni sodnik: „Meni se zdi, da vam ni prav nič za resnico.“ — Tat: „Če bi vam vse kar naravnost povedal, čemu ste pa potem vi tukaj?“

Besedni uganki.

I.

Pet črk ima beseda cela.
Če bodeva jo prav zadel,
dobil boš reko Rusem znano.
Če prvo črko boš opustil,
besedo novo boš izustil:
to pa pri nas ime je znano.

II.

Reka teče po Slovenskem,
reka dobre znana vsem,
dobro znana ne Koroškem,
dobro znana Štajercem.
Eso črko vmes postavi,
deni jo na tretje mesto.
Kaj beseda ta pomeni?
O, saj čul si jo že čisto.

Rešitev besedne uganke v zadnji številki:

Uganka.

Nagrado je dobil:

Franjo Žagar, posestnik v Dobrtešivasi,
P. Št. Peter v Savinjski dolini.

Loterijske srečke.

Dunaj,	27. januarja	73	17	43	88	41
Gradec,	27. januarja	58	75	40	42	24
Trst,	3. februarja	84	11	6	12	80
Lince,	3. februarja	77	68	75	13	21

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dné 15. februarja 1906.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bo di priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolike v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom
Ivan Hoffa
in s levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
" 1/2 " 50
Dobiva se povsod.

Akademija Friedberg

pri Frankfurtu o. M.
politehn. zavod
za strojne, elektro- in
stavn. inženirje in arhitekte. 10-1

Sprejmo se takoj
2 ali 3 vajenci
za sodarsko obrt
pri g. Avgustu Repič,
Kolezijske ulice 18.
P. Ljubljana. 243 D
Hrana in stanovanje prosto.

HERBABNY-jev podfosfornokisli apneni-železni sirup.

Ta pred 36 leti vpeljani, od mnogo
zdravnikov odobreni in priporočeni

prsní sirup

je sies odstranjujoče in kašelj pomirjačo sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavljane in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje kosti, ker ima v sebi fosforovo apnenno sol.

Cena eni steklenici Herbabnyjevega apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti 40 h več za savijanje. 2307 D 14-5

Svarilo! Svarimo

Vas pred
smakim ali podobnim
menom razširjeno,
kar se tiče sestava
in učinka našega originalnega preparata,
čisto različne ponaredbe našega že 36 let
obstoječega fosfornokislega apnenno-železnega sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbabnyjev apnenno-železni sirup“ in na to paziti, da se bode sraven stolec, oblastveno vključena varstvena znamka na steklenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpisljatelj:

**Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur
Barmherzigkeit“**

Wien, VII, Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vsah lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih:
v Ljubljani: M. Mardetschlager, I. Mayr,
G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy; Beljaka: L. Assmann, Jobst & Schneider; Breše: G. Elsäcker
dedič; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl &
Co; Celovec: P. Birnbacher vdova, P. Hauser & I. Pichler, V. Hauser & R. pl. Hillinger,
H. Gutt; Crnomelj: P. Haika; Reka; M. Missan, F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler;
Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Reichel;
Trbiš: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiterburg,
P. Prendini dedič, T. Pigatti, Dr. J. Soravallo, A. Suttina, A. Sleich; Velikovec:
I. Jobst; Volčperk: L. Huth.

Proti revmi, protinu, trganju v udih, krču, ischias, boleznim na živcih, ni boljšega sredstva kot

Sapomenthol.

Dokaz: Rabi se na III. med. oddelku c. kr. splošne bolnice na Dunaju, stotine zdravniških priznanj, tisoč zahvalnih pism ozdravljenih oseb. Cena lončku K 1.40, velik lonček K 5.—. Po povzetju razpošilja edini izdelovalec

lekarnar **Evgen Matula**
240 5-1 Radomysl 14 pri Tarnovu.

„Amerika“.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za

Ameriko

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice 41
26-2 (na dvorišču.) 118 D

„Amerika“.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Streha prihodnosti. Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in lahkejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 2824 D 26-3

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko.

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vjajiti. Veliki moderno opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pusk in vozne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odiasok**, dosluženi uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani, Slomškove ulice št. 28, blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnil, naj tu pisмено povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvornih in cestah nikdo ne žaka in tudi na druge štine načine nihče ne vabi. 2004 D 8

Hočete imeti čedno vežo in hodnike v hiši? Oskrbite si

cementne plošče

katere dobite po nizkih cenah, kakor nih iniste vajeni, v raznih barvah in vzorcih po 3 do 6 K loco Ljubljana za 1 m².

Cementne plošče so izvrsten tlak za cerkve, zakristije, za kuhinje; močnejše tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkva.

Dalje priporočamo podjetnikom in slavim cestnim odborom

cementne cevi

(6—40 cm notranje svetlobe) 6 cm. posebno kot nadomestilo za drage železne in lesene cevi pri vodovih in drugo cementno blago.

Andrej Zajc
cementarna na Pečati, pošta Dol (Lustal).
Cenki in vzorci v naravi na zahtevo!

182 D 49-3

Klauerjev

„Triglav“

je najbolj zdrav izmed vseh likérjev.

Pravi in pristni Triglav izdeluje edinole

J. KLAUER, Ljubljana.

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se po tej lahko vaska tudi najmanjša rana razvije v zelo hušo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mešano vlažno masilo, tako imenovano **praško domače masilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. Te vzdržne rane čiste, olvaruje late, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. —

1 pušica 70 vin. Proti predplačnu K 3.16 se pošljejo 4 pušice, ali K 4.90 6 pušic pošiljno prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zanko nito deponovano varstveno znakno.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Mala strana; ogei Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Hardschlagger, J. Mayr.

431a 20-18

Ceno Češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9.00, boljšega K 12.—, belega, jako mehkega, skubljenega K 18.—; kron 24—srečnobelega, mehkega, skubljenega K 30.—; kron 36.—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni pošiljini stroškov **Benedikt Saehnel, Lebes 159 p. Plzen na Celkem.** 51 4

„FLORIAN!“

Slovenci, pijte

rastlinski liker „Florian!“

Ta je najboljši in zares . . .
. . . . . pomaga.

Dobi se **edino** pristen od

Rastlinske destilacije „Florian“

134 D 5-2 v Ljubljani.

Suhe jedilne

gobe

(la. gosp. gobe) kupuje v vsaki množini v vrečah po 20—25 kg. **A. Šmyra**, Dunaj 17, Elterleinplatz 7. 1338 D 20-15

Leca (prižnica)

prav dobro ohranjena pripravna za podružnico je zelo ceno na prodaj.

Župni urad Sv. Duha 3-1 pri Krškem. 205

O joj!

Zaduši me o ta hudi kašelj!

Proti kašlju, hripavosti in zlezli naglo in gotovo učinkujejo

Eggerjeve pastile

1996 za prsa. D 12

Izboren okus imajo in ne motijo teka. Škatljica 1 K in 2 K. Škat. za poskus 50 V. Dobivajo se v vseh avstrijskih lekarnah.

Hura!

Eggerjeve pastile so me naglo osvobodile.

Prava Ciril in Metodova kavina primes katero priporoča 2450 D 26-3

Prva jugoslovanska tovarna za kavine surrogate v Ljubljani.

Želodčne bolezni

so pogosto posledica zanemarjenega motenja prebavljanja, ki nastopa ponajveč kot pomanjkanje slasti, zagatenje telesa, gorečica, napenjanje, slabosti, slab okus, glavobol itd. in se nemalekda izcimijo iz tega huđe motnje zdravja, če ne preprečimo tega o pravem času.

Kot izvršno sredstvo proti vsem nastankom pokvarjenega želodca so se že več desetletij kot Marljacejske kapljice splošno znane in priljubljene

Bradyjeve želodčne kapljice

izvršno obnašale kot tek zbujačo, želodec krepeče in nalahko odvajalno sredstvo. Stiklenica z navodilom vred stane 80 vin.; dvojnata steklenica K 1.40.

Pri nakupu v lekarnah zahtevajte izrecno **Bradyjeve želodčne kapljice** in si ne dajte vsiliti drugih. Pazite na zavoj v rdečih zaklopnih škatljicah z Marijino podobo kot zaščitno znakno in s podpisom **B. Brady**

Centralna zaloga C. Bradyjeva lekarna na Dunaju, I., Fleischmarkt Nr. 1387 razpošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej za K 5.— šest malih ali K 4.50 tri velike steklenice franco brez daljnih stroškov. 2211 D 12-7

Največji napredek nove dobe!

Neobhodno potreben v pralnici je sloviti Neobhodno potreben v kuhinji

Minlos ov prašek za pranje

kot en mož se ga oprijemljejo milijoni

Pristen le s to varstv. znamko.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonialnim blagom, lekarnah in trgovinah s milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I. Mülkerbastoi 3. 39 D 24-5

Pozor Amerikanci

in vsi, ki prihajate v Ljubljano, na novo trgovino in zalogo izgotovljenih

moških in ženskih oblek

domačega izdelka. Velika zaloga sukna, obuval, srajc, klobukov, kovčegov (kofrov), robcev, šerp itd. po zelo niski ceni. Trgovina se nahaja tik dobro znane Tišlerjeve gostilne v Kolodvorskih ulicah 26. Kdor je kupil enkrat, pride vedno rad.

278 D 24-23 **Marija Rovšek**, trgovka

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in posilstkovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev 2630 D balzam 52-6

le z zeleno znanko „redovnica“. Staroalaeno neprekosno proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent zmaškom K5 - franko.

Thierryjevo centifolijako maslo, povsod znano kot non plus ultra

proti vsam še tako stariim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.

Brošura s tisoč originalnih zabvalnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

14 kar. zlata ura gl. 2:50

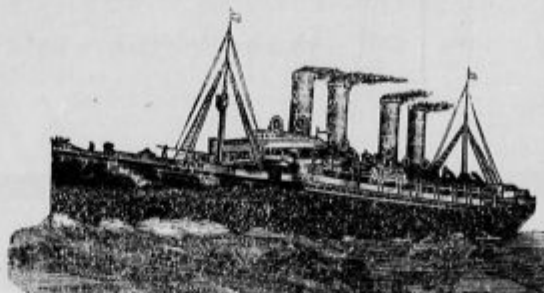

nadomesti vendar le moja pristna „14 karat“ zlatop. Goldin sistem Roskopf-patent-remont ura s sidro s priznalo plombo. Ta švicarska ura vzbuja splošno začudenje že radi zunanje oblike. Kolesje je masivno izbor. konstr. švicar. Izdelek in za dober tek jamčim pismeno 3 leta. Ta ura stane le gl. 2:50, 3 kom. gl. 6-75 leta s 3 masivnim zlat. plošč. goldin plaščem in z avtom. pokrovom, zajamčeno v rubinih tekoča gl. 3:50, 3 kom. gl. 9-75. Primerna zlatop. Goldin dvojna verižica gl. 1:50. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Ra. pošilja po povzetju 101 4-4

Mihael Ackermann, urar Dunaj III./3, Radeckyst. 9/L.

Illustr. ceniki zastonj in franko. Delavnica za nove ure in dobra cena poprava.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesar-k mi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 1912 D 12-5

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tika-joča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Kraljestvo Saško **Technikum Halinchen** Strojni in elektro-inženerji, tehniški in poslovodje, Novodobni laborat. Prosp. zast. Učne tovar delavnice.

1521 D 6-5

Koverte s firmo in trgovske račune priporoča **Katoliška tiskarna.**

Begonije 3 letne čebuljice z velikimi cvetkami v 7 gl. barvah in sto senčnatimi barvami po 20 vln. Iste škodra, stimi velikimi cvetkami do 16 cm. premera, krasna novost po 40 vln. Polno cvetne, ki jih ni lahko ločiti od rož in kamelij, po 30 vln. Izbrane čebuljice, ki dajo le najlepše cvetke, najčiste, izmeš 100.000 odbranih, po 60 vln. — Komad po 60 vln. so tudi prijetno dišeče, bradaste z ru-dečo ali belo sredino, bakreno rumene, lisaste itd. Ako se vzame 50 čebuljic begonij ene vrste, dobi 50 % cenjeje. — Moje begonije ne zahtevajo nobene postrežbe; prenašajo mraz, vročino, sonce in senco, ljubijo vlago, a rasto tudi v suhem. Čebuljica da na stotine cvrtov tekom leta. Dalje se dobe: Gloksinije, georgine, lilije, gladiole, kane, gale, šmarnice, deteljice, konfire, 50 vrst zimskih, večletnih rastlin, 30 vrst kakt, mnogo novih vrst, vse za okna ali vrt, gotovo cvete. Izredno po ceni. — Neprekosljivo naglo delujoči rastlinski gnoj. Zahtevajte ilustr. cenik.

Josip Suza, Pottenstein
Češko 239 D 5-1

je varstvena znamka za **Ceres-jedilno mast** 1321 22-12 (iz Kokos-orehov) in **Ceres-sadne soke**

Gospodinja, ki hoče pospešiti zdravje svojih, uporablja Ceres-jedilno mast pri peki, praženju in kuhi in postavlja le Ceres-sadne sokove, kot pijačo na mizo. Tovarna živil, Ceres' Ustje.

Izdelovanje se vrši pod **keniško kontrolo** preizkuševalnice za hranila in živila, Dunaj, IX. Spitalgasse št. 31, ki jo je potrdilo visoko c. kr. notranje ministrstvo. Kupovalci Ceres-maščobe smejo v tem za-vodu vsikdar brezplačno preiskati dati blago v izvirnem zavitku.

Apofag

odstrani zanesljivo v

2 dneh brez bolečin kurja očesa, bradavice in žulje. Proti vpslatvi 1 krona pošlje takoj lekarna „Einhorn“ v Welsu na Gor. Avstr. 2715 D 6-6

Tovarna za stole
Franceta Švigeljna
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 2525 D 26-3 zastonj in franko.

Hiša št. 7 v Pristavi poleg državne ceste se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Pripravna za gostilno in trgovino, s zraven spadajočim gospodarskim poslopjem, hlevom, kletjo in kozolcem Poleg hiše dober vrt in njive. Več pove lastnik Jan. Terčelič, Sutna 1, p. Sv. Križ p. Kostanjevici. 177 D 3-2

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19 v Ljubljani Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 38 D 24-3

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

Ljubljana

Pred Skofijo 3

priporoča

==== svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ====

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velkanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 D 26-2

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, nočno potenje.

2209 D 44-10

Priporočajo vsak dan pri

pljučnih boleznih, katarih, oslovskem

kašlju, škrofulozi, influenci

mногоštevilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo, zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,

Basel (Švica).

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.